

RAPORT PPP

Rynek partnerstwa publiczno-prywatnego i koncesji w Polsce w 2014 r.
na tle stanu obowiązującego w latach 2009-2013

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

WARSZAWA 2015

Niniejsze opracowanie pn. „Rynek partnerstwa publiczno-prywatnego i koncesji w Polsce w 2014 r. na tle stanu obowiązującego w latach 2009-2013” jest konsekwencją badań przeprowadzonych przez Fundację Instytut Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, Kancelarię Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz oraz Baker & McKenzie, w wykonaniu Umowy zawartej dnia 10 kwietnia 2015 r. Zgodnie z umową wykonawcy wykonali dzieło w terminie miesiąca od daty zawarcia umowy zgodnie z metodologią zaakceptowaną przez Zamawiającego.

Raport opracowany przez

Bartosz Korbus
Dawid Zalewski

Instytut Partnerstwa
Publiczno-Prywatnego

ul. Noakowskiego 24
00-668 Warszawa

Rafał Cieślak
Michał Liżewski

Kancelaria Doradztwa Gospodarczego
Cieślak & Kordasiewicz

ul. Pilicka 26
02-613 Warszawa

Agnieszka Ferek

Baker & McKenzie
Krzyżowski i Wspólnicy

ul. Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa

Wstęp

Wykorzystywanie wiedzy i kapitału prywatnego jest coraz powszechniej stosowanym w sektorze publicznym modelem pozyskiwania finansowania i realizacji publicznych inwestycji infrastrukturalnych oraz zadań operatorskich. Współpraca ta, definiowana jako partnerstwo publiczno-prywatne opiera się na umowie, w ramach której strony – publiczna i prywatna - dzielą się zadaniami i związanymi z ich realizacją ryzykami, tworząc strukturę przedsięwzięcia polegającą na powierzeniu danej stronie zadań, z którymi będzie w stanie najlepiej sobie poradzić. Dzięki temu strona publiczna może osiągnąć najbardziej efektywny rezultat współpracy w zakresie tworzenia infrastruktury i dostarczania usług publicznych.

W rezultacie partnerstwo publiczno-prywatne od typowego zamówienia publicznego odróżniać będzie wspólna realizacja zadania przez obie strony umowy. Zakres tego zaangażowania obejmował będzie przejęcie przez stronę publiczną części zadań oraz ryzyk, a także współdziałanie w osiągnięciu celu przedsięwzięcia. Elastyczna forma przepisu pozostawia stronom daleko idącą swobodę w podziale zadań i ryzyk oraz wyborze form współpracy.

Powyższe uwarunkowania powodują, iż partnerstwo publiczno-prywatne od lat uznawane jest za efektywną formę realizacji inwestycji komunalnych. Wieloletnie doświadczenia we wdrażaniu projektów ppp w Europie wskazują na liczne zalety zastosowania tej formy współpracy. Także w Polsce formuła partnerstwa publiczno-prywatnego sukcesywnie się rozwija. Impulsem do szerszego wdrażania przedsięwzięć ppp w Polsce były zmiany w ustawodawstwie dokonane w 2009 roku, które poprzez wejście w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 ze zm.) oraz ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101 ze zm.) wprowadziły szereg regulacji sprzyjających rozwojowi tej formy współpracy, co w rezultacie doprowadziło do przełamania bariery psychologicznej i wpłynęło na zmianę podejścia podmiotów publicznych wobec możliwości angażowania środków prywatnych w sferę użyteczności publicznej.

Niniejszy raport stanowi kompleksowe podsumowanie polskiego rynku partnerstwa publiczno-prywatnego i koncesji w Polsce w 2014 r. na tle stanu obowiązującego w latach 2009-2013. Przedstawione w raporcie informacje są wynikiem przeprowadzonych badań rynku ppp metodą desk research obejmujących okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2014 r. Jako podstawowe źródło informacji posłużyły Biuletyn Zamówień Publicznych oraz Suplement do Dziennika Urzędowego UE. Dane uzyskane z wyżej wymienionych źródeł zostały następnie uzupełnione informacjami z bazy projektów ppp Instytutu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz bazy projektów ppp Kancelarii Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz. Celem raportu jest odwzorowanie aktualnego obrazu rynku ppp w Polsce oraz przedstawienie ogólnej liczby postępowań i zawartych umów ppp/koncesji w analizowanych okresach, z podziałem na formę organizacyjno-prawną przedsięwzięć, status podmiotu publicznego, sektor i lokalizację projektu oraz wartość kontraktu ppp. Ustalona została także liczba unieważnionych lub odwołanych postępowań w toku oraz procedur zakończonych zawarciem umowy.

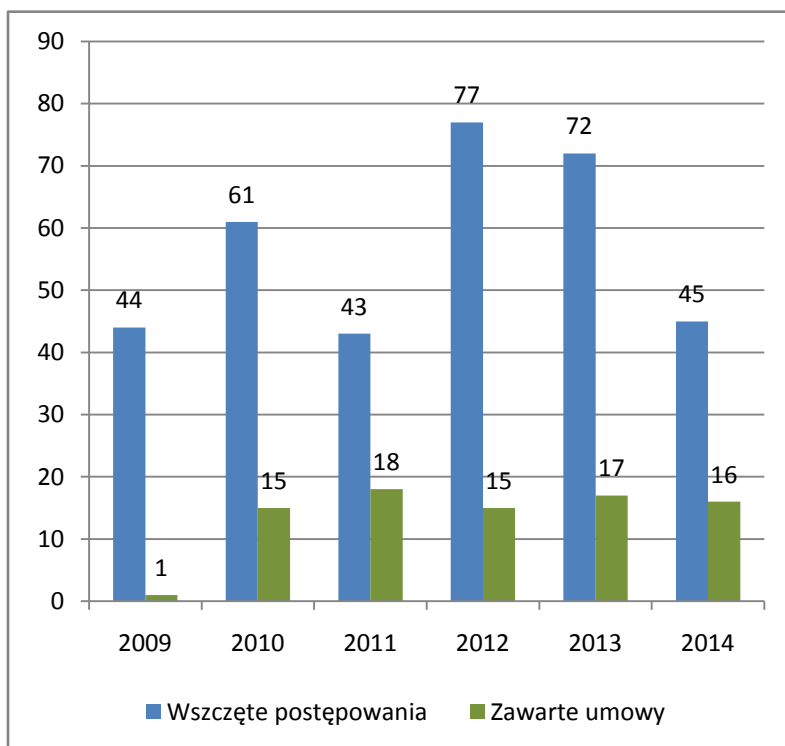
Zapraszamy do lektury.

Raport rynku ppp

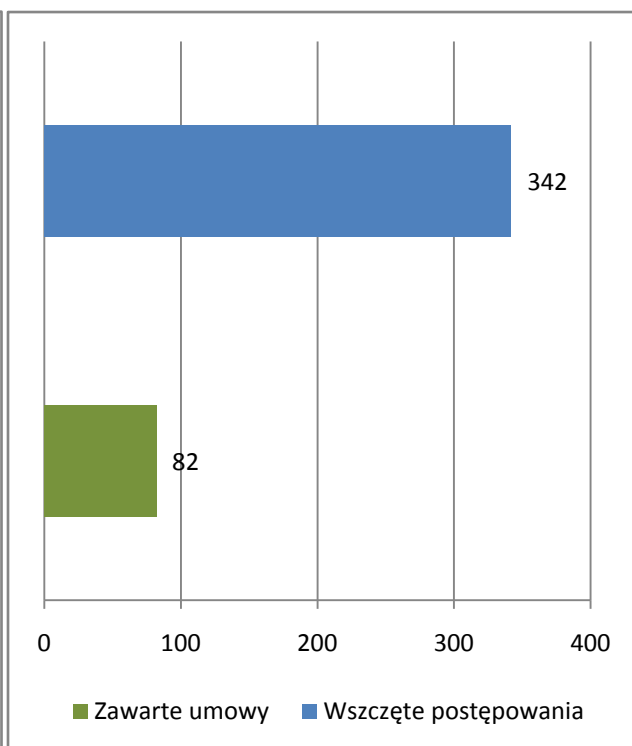
W analizowanym okresie tj. od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2014 r., podmioty publiczne ogłosiły łącznie 342 postępowania na wybór partnera prywatnego lub koncesjonariusza, z których 82 procedury zakończyły się zawarciem umowy ppp/koncesji (na roboty budowlane lub usługi). Oznacza to, iż jedynie co piąte postępowanie ppp w Polsce zakończyło się powodzeniem i rozpoczęciem fazy realizacyjnej.

Największą liczbę postępowań ppp/koncesji ogłoszono w roku 2012 i 2013 – odpowiednio 77 i 72 postępowania, najmniejszą zaś w roku 2011 – 43 procedury; podobną liczbę postępowań odnotowano w roku 2009 – 44 oraz w roku 2014 – 45. Liczba wszczętych w ciągu roku procedur na wybór partnera prywatnego/koncesjonariusza nie przekładała się jednak na liczbę zawartych kontraktów, o czym świadczy fakt, iż w roku 2011 przy najmniejszej liczbie ogłoszonych postępowań zawarto największą liczbę umów ppp/koncesji – 18. Dla porównania w roku 2012 i 2013, podmioty publiczne podpisały jedynie odpowiednio 15 i 17 kontraktów, co w relacji do liczby ogłoszonych postępowań, daje średnią skuteczność postępowań w tym okresie na poziomie ok. 20 % - przy ponad 40% skuteczności w roku 2011. Z kolei rok 2014 charakteryzuje się najwyższą po roku 2011 skutecznością postępowań ppp (biorąc pod uwagę liczbę zawartych kontraktów), co pokazuje, iż podmioty publiczne, pomimo, iż ogłosiły w tym okresie o ponad 40% procedur mniej niż w latach 2012-2013, to planowane do realizacji przedsięwzięcia były lepiej przygotowane i efektywniej wdrażane.

Wykres 1. Liczba ogłoszonych postępowań oraz zawartych umów z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Wykres 2. Liczba ogłoszonych postępowań oraz zawartych umów w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

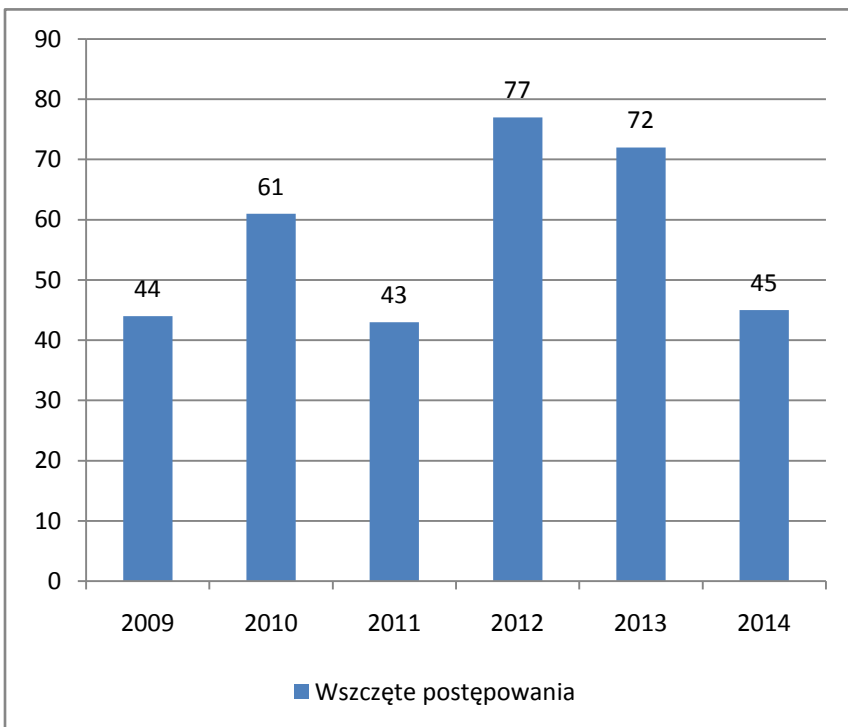
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

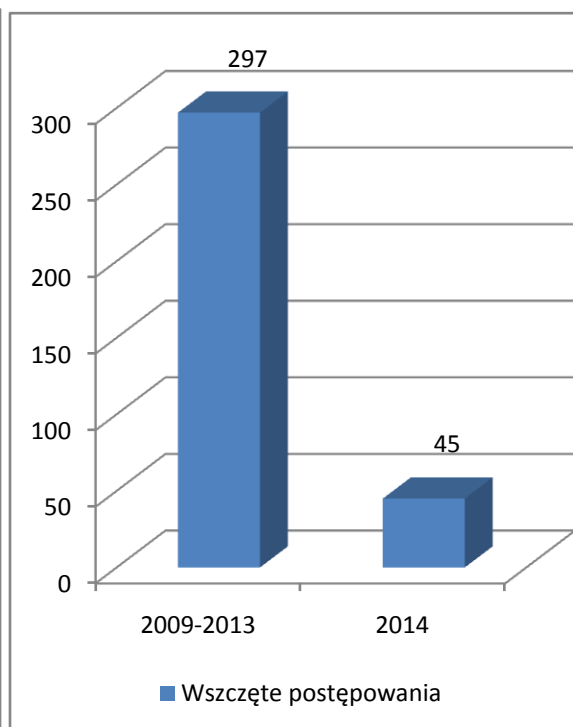
Jak zostało wskazane powyżej, w pierwszym roku od wejścia nowych przepisów o ppp i koncesji, podmioty publiczne z ostrożnością podchodziły do nowego instrumentu realizacji zadań publicznych, ogłaszając jedynie 44 postępowania w ramach ppp i koncesji. Jednak już w kolejnym roku odnotowano systematyczny wzrost liczby ogłaszanych postępowań, co zaowocowało w 2010 r. łączną liczbą 61 procedur.

Kolejny rok nieoczekiwanie przyniósł spadek liczby projektów planowanych do realizacji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (43 postępowania), lecz już od początku 2012 roku zanotowano systematyczny wzrost zainteresowania sektora publicznego modelem ppp i koncesji, co na koniec roku pozwoliło osiągnąć łączną liczbę 77 ogłoszonych postępowań. W roku 2013 liczba ogłoszonych postępowań została utrzymana na podobnym poziomie, podtrzymując tym samym kształtującą się w tym okresie tendencję wzrostową udziału procedur ppp w rynku zamówień publicznych w Polsce. Z kolei rok 2014 w statystyce ogłaszanych postępowań plasuje się nieco poniżej odnotowanej w analizowanym 6-leciu rocznej średniej wszczynanych procedur - wynoszącej 57 postępowań na rok, niemniej jednak w tym okresie strona publiczna zawarła drugą największą liczbę kontraktów ppp i koncesji (po 2011 roku).

Wykres 3. Wszczęte postępowania z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Wykres 4. Wszczęte postępowania w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.

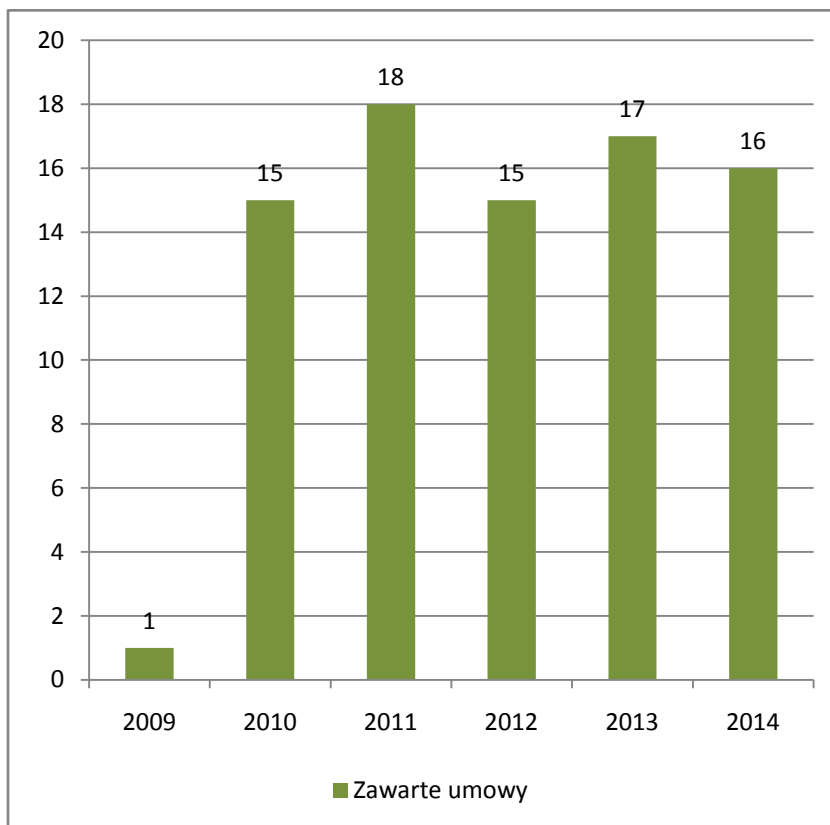
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

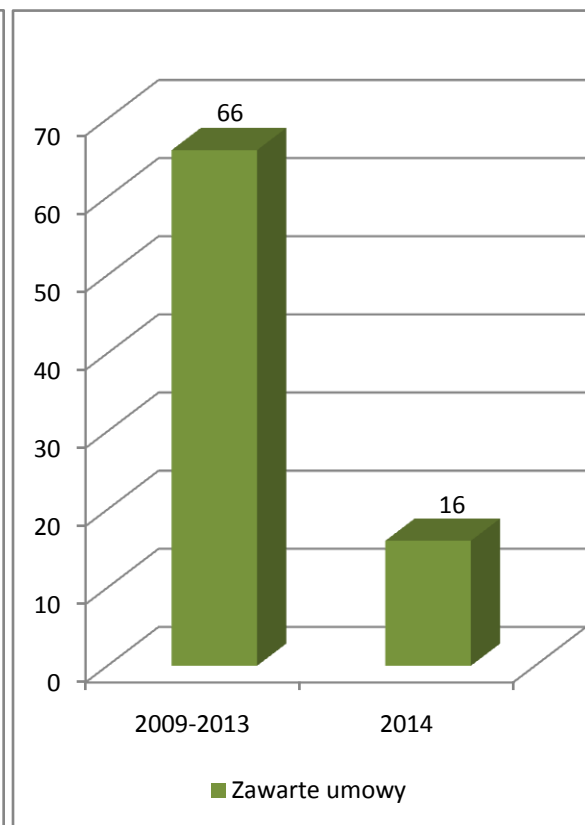
W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r., podmioty publiczne zawarły łącznie 82 umowy ppp/koncesji (na roboty budowlane lub usługi), co daje średnią ok. 13 zawartych umów o ppp i koncesji w skali roku. Najmniejszą liczbę zakończonych z sukcesem procedur ppp i koncesji odnotowano w roku 2009 (1 zawarty kontrakt), co w głównej mierze było spowodowane adaptacją sektora publicznego do nowych przepisów o ppp i koncesji, obiektywnie krótkim okresem na przeprowadzenie i zakończenie procedury wyboru partnera prywatnego/koncesjonariusza przed 1 stycznia 2010 r. Z kolei zarówno największą liczbę umów, jak i największą skuteczność w stosunku do liczby ogłoszonych procedur odnotowano w roku 2011 – łącznie 18 zawartych kontraktów o ppp i koncesji.

Analiza zebranych w tym obszarze danych pozwala wskazać na względnie stałą roczną liczbę kontraktów o ppp i koncesji, która waha się w poszczególnych latach od 15 do 18 (z wskazanym wyjątkiem roku 2009). Pomimo to, dość dużą rozbieżnością charakteryzują się statystyki dotyczące relacji postępowań ogłoszonych w poszczególnych latach do liczby zawartych w tym okresie umów, które wahają się od niespełna 20% skuteczności w roku 2012 do ponad 40% w roku 2011.

Wykres 5. Zawarte umowy z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Wykres 6. Zawarte umowy w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

Kluczowym aspektem planowanego do realizacji z partnerem prywatnym przedsięwzięcia jest formuła prawno-finansowa, w ramach której strony będą współpracowały przez czas trwania kontraktu. Z analizy wszystkich ogłoszonych postępowań w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r., wynika, że najczęściej podmioty publiczne wybierały koncesje – 55% ogółu wszystkich ogłoszeń, z czego koncesję na roboty budowlane wybrano w 103 postępowaniach (30% ogółu) oraz koncesję na usługi w 85 procedurach (25% ogółu). W 80 postępowaniach strona publiczna zdecydowała się na partnerstwo publiczno-prywatne w trybie koncesji (23% ogółu), a w 74 postępowaniach na partnerstwo publiczno-prywatne w trybie ustawy PZP (22% ogółu).

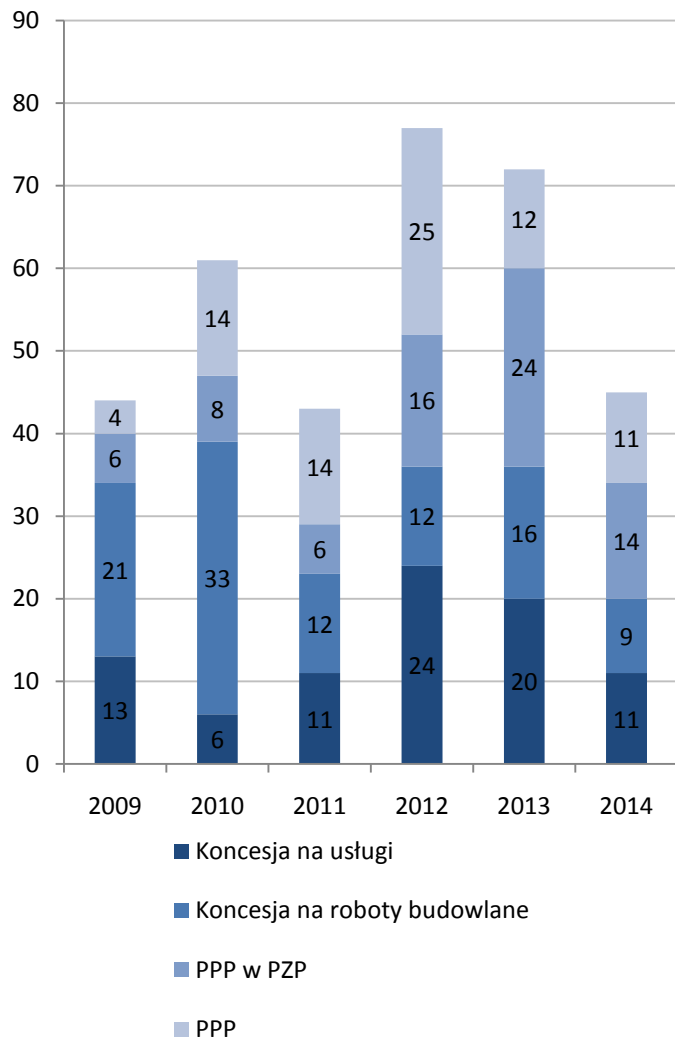
Jak w wyniku z przeprowadzonej w niniejszym raporcie analizy, największą liczbę przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach koncesji na roboty budowlane ogłoszono w roku 2010 (33 postępowania), najmniejszą zaś w roku 2014 (9 procedur), co wskazuje, iż strona publiczna obecnie coraz częściej dostrzega konieczność partycypacji w kosztach projektu i ryzykach z nim związanych i rzadziej niż w pierwszych latach obowiązywania nowych przepisów o ppp i koncesji decyduje się na realizację projektów inwestycyjnych, w których całkowite ryzyko ekonomiczne przedsięwzięcia będzie ponosił partner prywatny. Poczynając od 2012 r. widoczne jest natomiast rosnące zainteresowanie modelem koncesji na usługi, polegającej na powierzeniu prywatnemu inwestorowi wyłącznie obowiązków związanych z utrzymaniem i zarządzaniem infrastrukturą sportowo-rekreacyjną. Świadczy o tym fakt, iż w latach 2012-2013 ogłoszono ponad 50% spośród wszystkich procedur na wybór operatora (odpowiednio 24 w roku 2012 i 20 ogłoszeń w roku 2013). Statystyka ta pokazuje, iż sektor publiczny dostrzega coraz częściej nie tylko ekonomiczne korzyści wynikające z outsorcowania zadań operatorskich, ale również zalety związane z efektywniejszym zarządzaniem infrastrukturą publiczną przez profesjonalne podmioty posiadające doświadczenie w tym obszarze.

Spadek liczby przedsięwzięć realizowanych w modelu koncesji na roboty budowlane wiąże się z proporcjonalnym wzrostem procedur ppp prowadzonych w trybie ustawy PZP. Tendencja wzrostowa ogłaszanych postępowań w tym trybie, podobnie jak w przypadku koncesji na usługi zauważalna jest poczynając od roku 2012 (16 procedur) i pomimo obniżki w roku 2014 (14 procedur wszczętych w trybie ustawy PZP) spowodowanej ogólną mniejszą liczbą ogłoszonych postępowań w tym okresie, była to w latach 2012-2014 najczęściej stosowana obok koncesji na usługi forma organizacyjno-prawna prowadzonych postępowań.

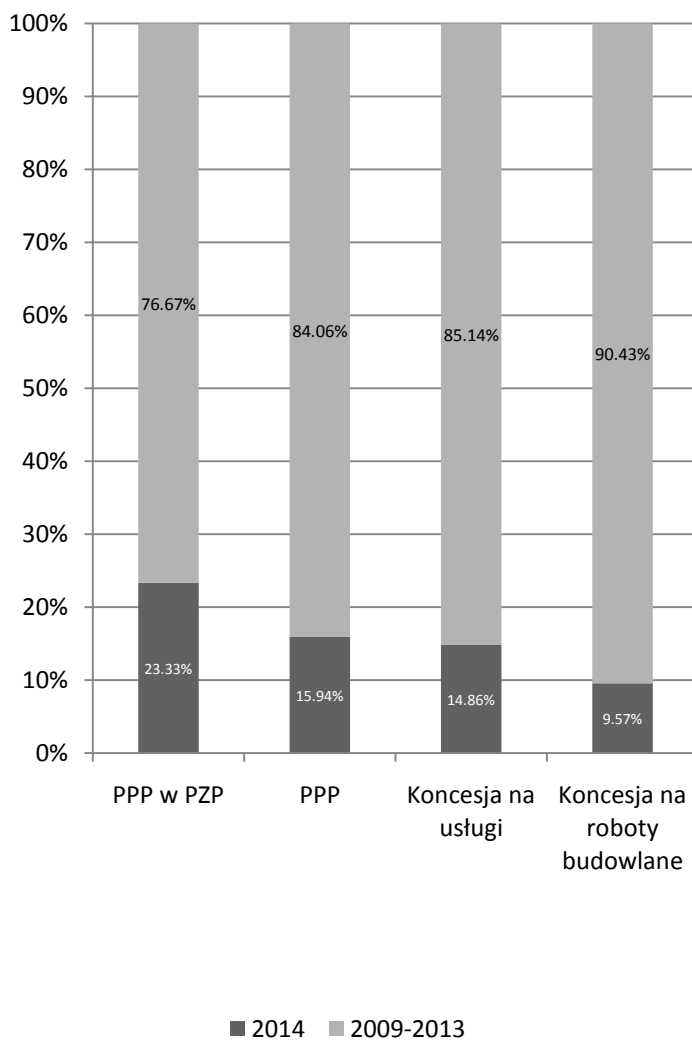
Mając na uwadze formę prawno-organizacyjną postępowań ogłoszonych w roku 2014 na tle ogólnej liczby procedur w latach 2009-2013 należy wskazać, iż postępowania ppp prowadzone w trybie ustawy PZP ogłoszone w roku 2014 stanowiły ponad 23% ogólnej liczby procedur prowadzonych w tym trybie w latach 2009-2013, z kolei procedury ppp prowadzone w trybie koncesji - blisko 16%, koncesji na usługi – blisko 15%, a koncesji na roboty budowlane – blisko 10%.

Raport rynku ppp

Wykres 7. Forma prawno-finansowa wszczętych postępowań z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Wykres 8. Forma prawno-finansowa wszczętych postępowań w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Z analizy postępowań zakończonych zawarciem umowy wynika, że z 82 zawartych do roku 2014 umów, dominującą formą prawno-organizacyjną realizowanych przedsięwzięć jest koncesja na usługi regulująca współpracę w 34 projektach, co stanowi 41% ogólnej liczby zawartych kontraktów. W 20 przypadkach zawarto umowę ppp w trybie PZP (24% ogólnej liczby zawartych umów), w 15 – umowę o koncesji na roboty budowlane (18% ogólnej liczby zawartych umów) oraz w 13 – umowę ppp w trybie koncesji (17% ogólnej liczby zawartych umów).

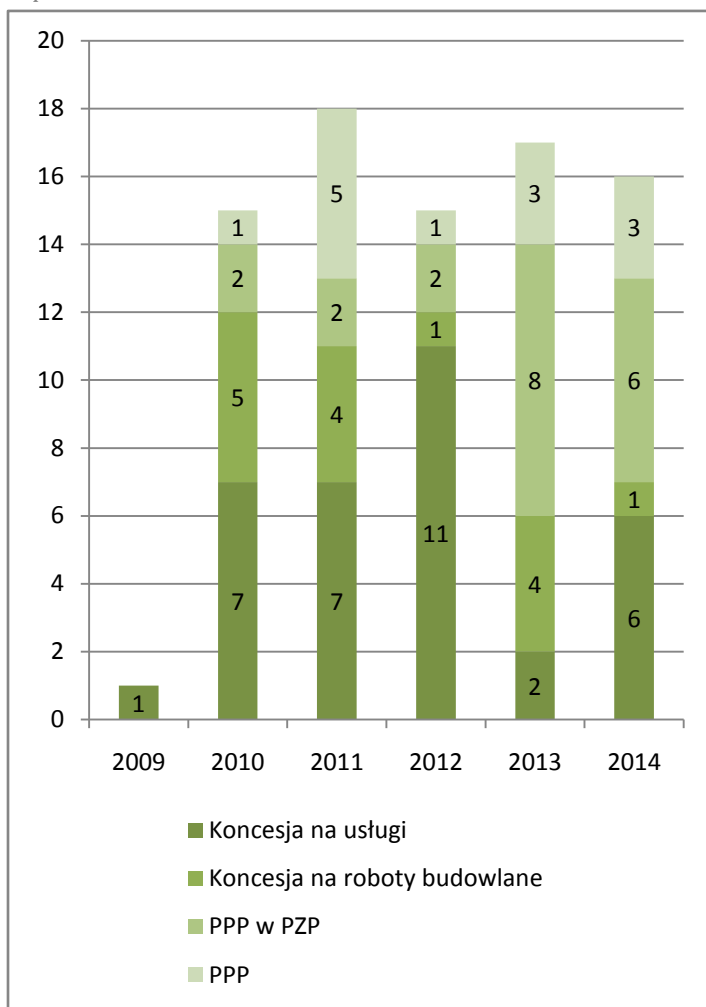
Liczba zawartych umów na tle liczby ogłoszonych w danym trybie postępowań wskazuje, iż również największą skutecznością charakteryzowały się procedury prowadzone w modelu koncesji na usługi, bowiem 40% tych postępowań zakończyło

Raport rynku ppp

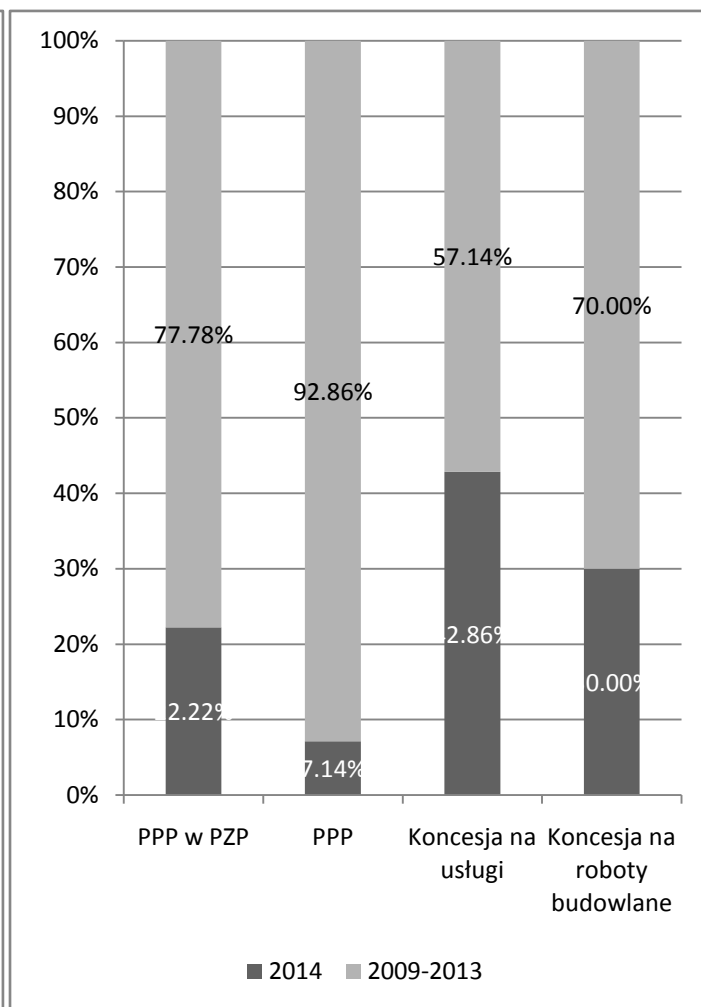
siępodpisaniem umowy z operatorem. W dalszej kolejności, choć już ze znacznie mniejszym odsetkiem skutecznie zakończonych procedur znajdują się postępowaniappp prowadzone w trybie PZP – 27% skutecznie zakończonych postępowań. Z kolei na drugim biegunie znajdują się procedury koncesyjne, które pomimo wysokiej liczby ogłaszanych procedur charakteryzują się najmniejszą liczbą zawartych kontraktów, i tak w przypadku pppw trybie koncesji – 16% postępowań zostało zakończonych podpisaniem umowy, a koncesji na roboty budowlane jedynie 14%.

Mając na uwadze formę prawno-finansową umów ppp/koncesji zawartych w roku 2014 na tle ogólnej liczby kontraktów podpisanych w latach 2009-2013 należy wskazać, iż umowy ppp zawartew 2014 r. w trybie PZP stanowiły ponad 22% ogólnej liczby przedsięwzięć realizowanych w tym trybie w latach 2009-2013, z kolei umowy ppp prowadzone w trybie koncesji –ponad 7%, koncesji na usługi – blisko 13%, a koncesji na roboty budowlane – 30%.

Wykres 9. Forma prawno-finansowa zawartych umów z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Wykres 10. Forma prawno-finansowa zawartych umów w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

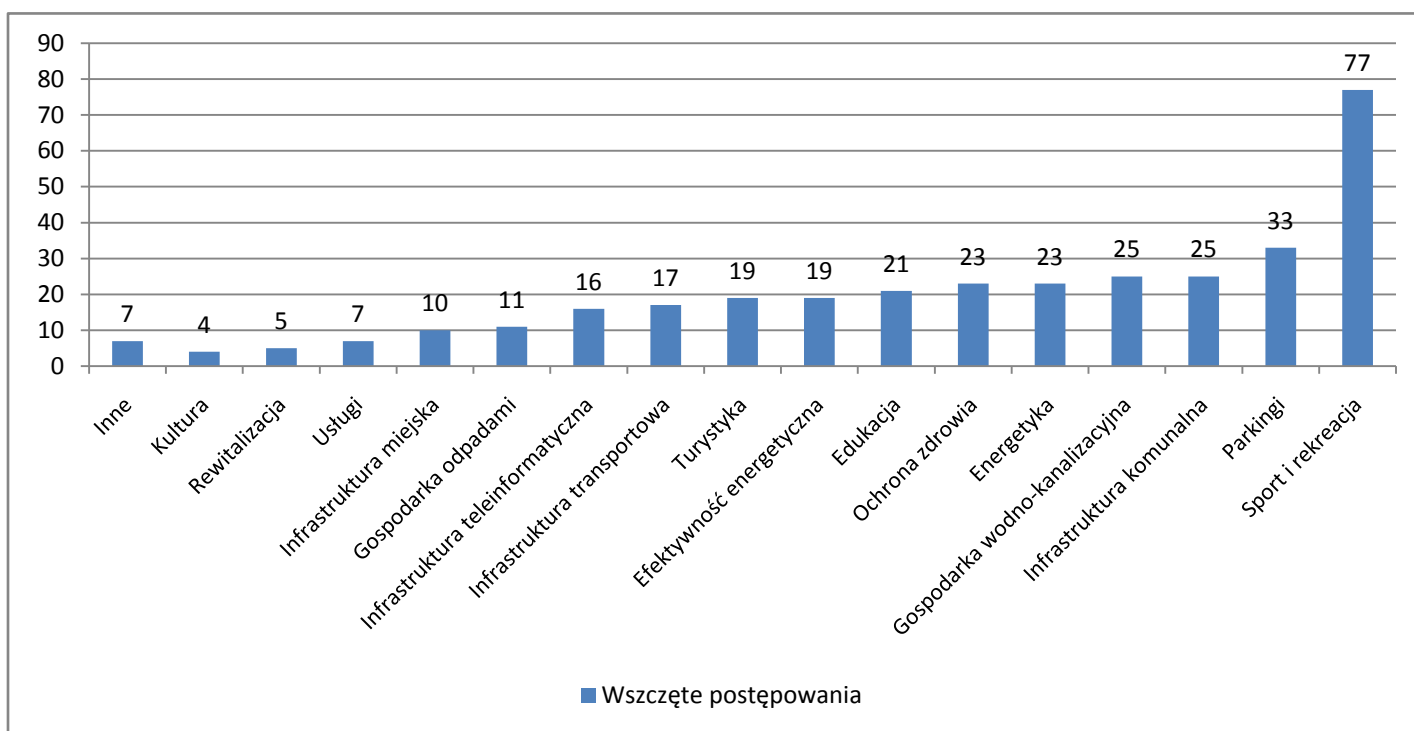
Raport rynku ppp

Największy procentowy udział wszystkich wszczętych postępowań w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. w poszczególnych sektorach stanowią projekty z zakresu sportu i rekreacji, które stanowią blisko 25% wszystkich ogłoszonych w tym okresie (77 postępowań). Wysokim odsetkiem wszczętych postępowań charakteryzują się także przedsięwzięcia w sektorze parkingowym, odznaczając się 9% udziałem w rynku ppp w Polsce. W analizowanym okresie - poza wymienionymi – wszczęte zostały 232 inne postępowania z następujących sektorów, które stanowią udział:

- powyżej 5% wszystkich wszczętych postępowań, tj.: 25 postępowań dotyczących infrastruktury komunalnej, 25 dotyczących gospodarki wodno-kanalizacyjnej, po 23 odpowiednio dotyczących sektora energetycznego i ochrony zdrowia, 21 dotyczących edukacji oraz po 19 dotyczących efektywności energetycznej i turystyki.
- poniżej 5% wszystkich wszczętych postępowań, tj.: 17 postępowań dotyczących infrastruktury transportowej, 16 dotyczących infrastruktury teleinformatycznej, 11 dotyczących gospodarki odpadami, 10 dotyczących infrastruktury miejskiej, 7 dotyczących usług.

Z kolei 16 postępowań zostało ogłoszonych w sektorach posiadających mniejszy, niż 2% udział w rynku ppp, tj. rewitalizacja i kultura. Powyższa statystyka wskazuje na duże zróżnicowanie sektorów, w których planowano wykorzystanie modelu ppp i koncesji. Jest to charakterystyczna cecha polskiego rynku ppp, który jako rynek stosunkowo młody jest na etapie wypracowywania standardów współpracy z sektorem prywatnym w różnych obszarach działalności komunalnej. Z drugiej strony duże zróżnicowanie sektorów, w których wykorzystano instrumenty ppp i koncesji, wskazuje, że funkcjonujące od 2009 roku przepisy są narzędziem, pozwalającym podmiotom publicznym realizować przedsięwzięcia w wielu obszarach pozostających w sferze użyteczności publicznej.

Wykres 11. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branżę w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

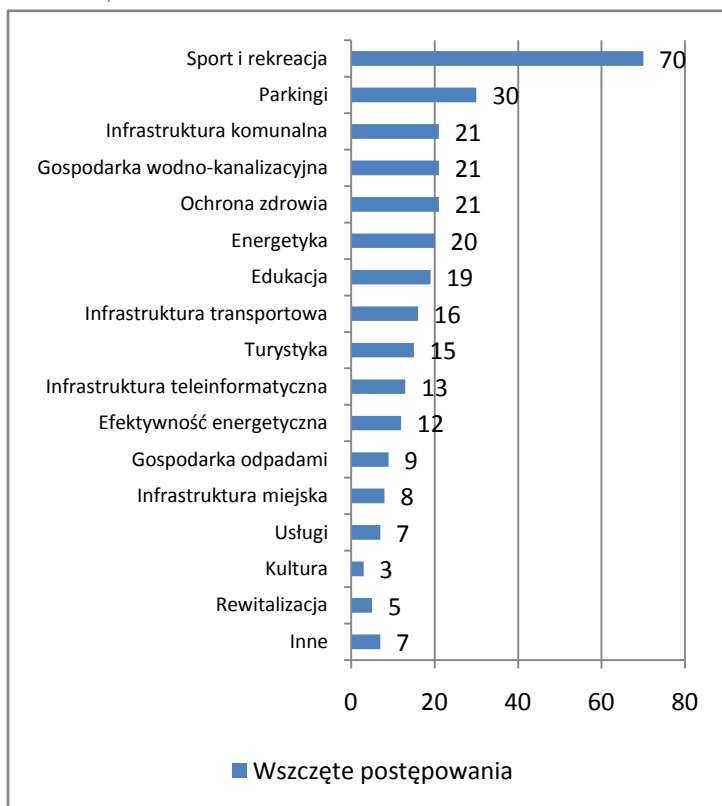
Raport rynku ppp

W roku 2014 sektorami, w których ogłoszono największą liczbę procedur są: sektor sportu i rekreacji oraz sektor efektywności energetycznej – po 7 wszczętych postępowań, co stanowi łącznie 31% wszystkich ogłoszonych w tym okresie postępowań. Sporym zainteresowaniem cieszyły się także przedsięwzięcia realizowane w obszarach infrastruktury komunalnej, gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz turystyki – po 4 wszczęte postępowania. W dalszej kolejności podmioty publiczne planowały do realizacji w ramach ppp/koncesji przedsięwzięcia w sektorach: parkingowym, energetycznym i teleinformatycznym (po 3 wszczęte postępowania) oraz w ochronie zdrowia, edukacji, gospodarce odpadami i infrastrukturze miejskiej (po 2 postępowania).

W roku 2014 największy wzrost w liczbie wszczętych postępowań w stosunku do okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. odnotowano w sektorze efektywności energetycznej, gdzie ostateczna liczba 7 postępowań stanowi 58% ogólnej liczby procedur prowadzonych w tym sektorze w latach 2009-2013 (12). Drugim sektorem z największym odsetkiem wzrostu liczby postępowań jest sektor turystyki (ponad 26% postępowań z ogólnej liczby procedur ogłoszono w 2014 r.). W dalszej kolejności należy wymienić sektor infrastruktury miejskiej (25%), sektor infrastruktury teleinformatycznej (23%) oraz sektor gospodarki odpadami (22%).

Z kolei odwrotną tendencję można zaobserwować w obszarze infrastruktury transportowej, gdzie w 2014 r. ogłoszono tylko jedno postępowanie na wybór partnera prywatnego, które stanowiło 6% ogólnej liczby procedur ogłoszonych w latach 2009-2013 (łącznie 16). Podobna sytuacja miała miejsce w sektorze ochrony zdrowia, gdzie w 2014 r. ogłoszono jedynie 2 postępowania, które stanowiły niespełna 10% ogólnej liczby procedur ogłoszonych w latach 2009-2013 (łącznie 21).

Wykres 12. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2009–31.12.2013 r.

Wykres 13. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.

Raport rynku ppp

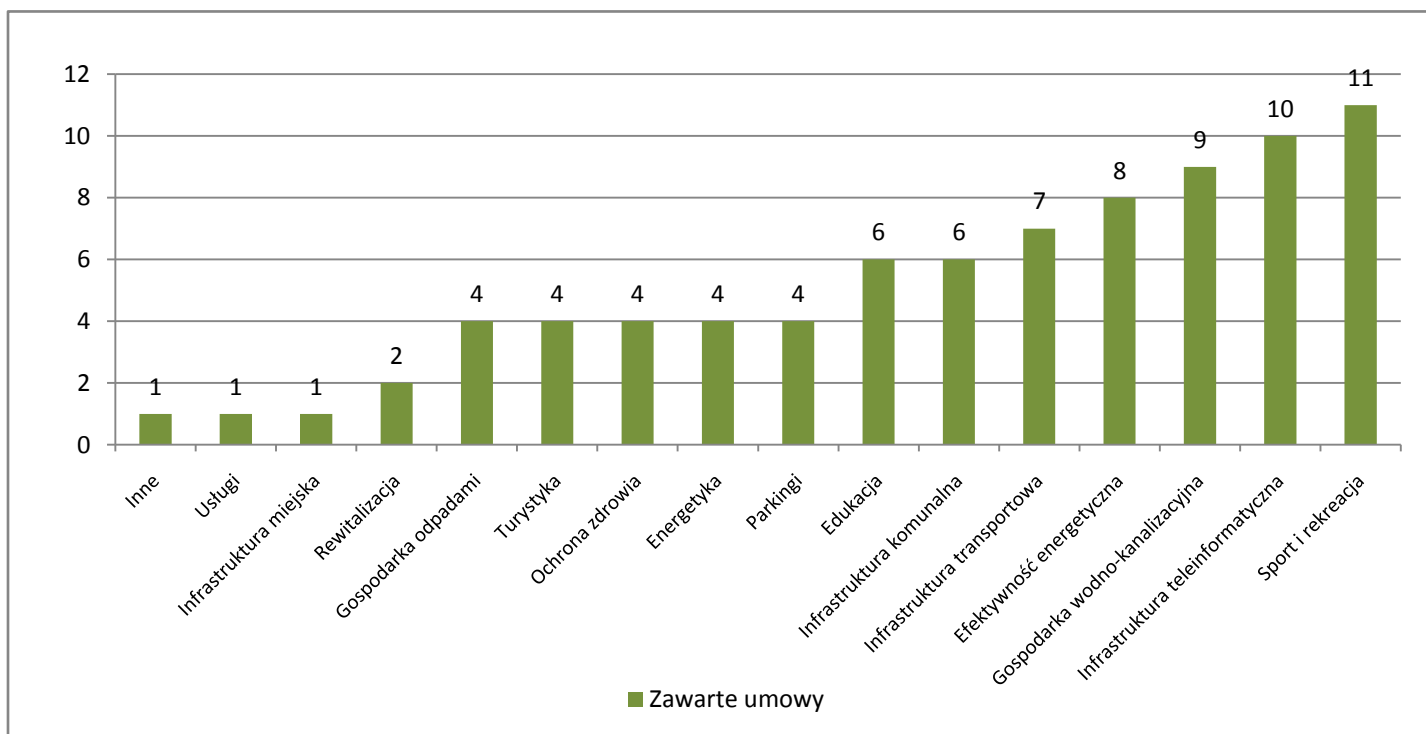
Analiza zebranych w niniejszym raporcie danych wskazuje, że największą liczbę umów ppp i koncesji w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. podpisano w sektorze sportu i rekreacji –13% ogólnej liczby zawartych kontraktów. Relatywnie duży udział w liczbie zawartych umów „posiada” także sektor teleinformatyczny, w którym zawarto 10 kontraktów, stanowiących 12% wszystkich zakończonych podpisaniem umowy o ppp procedur.

W dalszej kolejności w zakresie liczby podpisanych umów ppp/koncesji plasują się: sektor gospodarki wodno-kanalizacyjnej – 9 umów, sektor efektywności energetycznej – 8 umów, sektor infrastruktury transportowej – 7 umów. Z kolei najmniejszą liczbę kontraktów zawarto w obszarze rewitalizacji – 2 umowy, a w sektorach usług oraz infrastruktury miejskiej – po 1 umowie.

Jednocześnie z przeprowadzonej analizy wynika, że liczba zawartych w danym sektorze umów ppp/koncesji nie zawsze znajduje odzwierciedlenie w skuteczności prowadzonych w tym obszarze procedur. Przykładem jest sektor sportu i rekreacji, gdzie tylko co 10 postępowanie kończy się podpisaniem umowy. Dla porównania największa skuteczność postępowań (zakończonych zawarciem umowy) występuje wśród procedur ogłoszonych w sektorach:

- infrastruktury teleinformatycznej (77% postępowań zostało zakończonych podpisaniem umowy);
- efektywności energetycznej (66% postępowań zostało zakończonych podpisaniem umowy);
- gospodarki odpadami (44% postępowań zostało zakończonych podpisaniem umowy);
- infrastruktury transportowej i gospodarki wodno-kanalizacyjnej (odpowiednio po 43% postępowań zostało zakończonych podpisaniem umowy).

Wykres 14. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branżę w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.

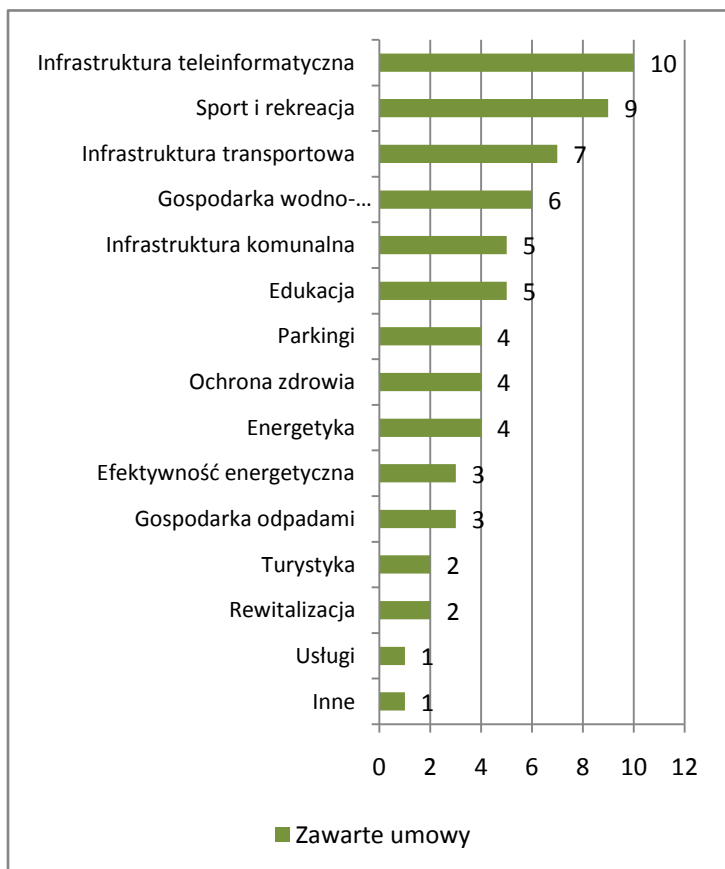
Raport rynku ppp

W 2014 r. podmioty publiczne zawarły łącznie 16 umów o ppp i koncesji w 8 sektorach. Największą liczbę umów ppp i koncesji zawarto w sektorze efektywności energetycznej, gdzie podmioty publiczne z sukcesem zakończyły aż 5 postępowań (na 7 wszczętych procedur), co stanowi łącznie 31% wszystkich zawartych w tym okresie kontraktów. 3 umowy zawarto w sektorze gospodarki wodno-kanalizacyjnej, po 2 umowy w sektorach sportu i rekreacji oraz turystyki, natomiast po 1 kontrakcie w sektorach: infrastruktury komunalnej edukacji, gospodarki odpadami, infrastruktury miejskiej.

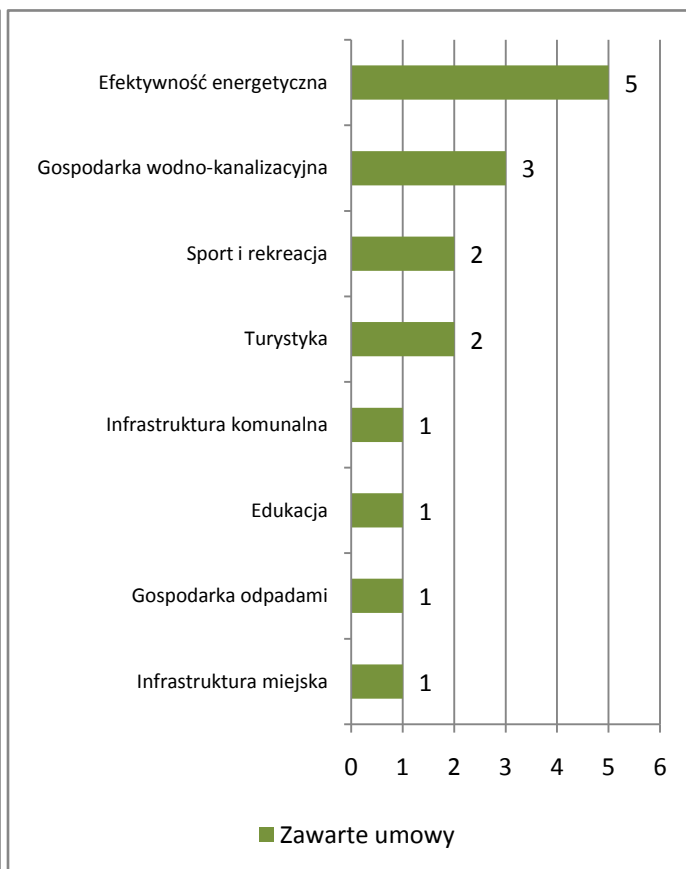
Podobnie jak w zakresie liczby ogłoszonych postępowań, w roku 2014 największy wzrost w liczbie podpisanych umów w stosunku do okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. odnotowano w sektorze efektywności energetycznej, gdzie ostateczna liczba 5 podpisanych kontraktów jest rezultatem blisko dwukrotnie wyższym niż łączna liczba umów zawartych w tym sektorze w latach 2009-2013 (3). Drugim sektorem z największym odsetkiem wzrostu liczby zawartych kontraktów ppp/koncesji w stosunku do okresu od 2009 do 2013 r. jest sektor turystyki (wzrost o 100%). W dalszej kolejności należy wymienić sektor gospodarki wodno-kanalizacyjnej (wzrost o 50%) oraz sektor gospodarki odpadami (wzrost o 33%).

Z analizy wynika, iż w 2014 r. nie zawarto umów ppp/koncesji w 7 sektorach, w których doszło do zawarcia kontraktów w latach poprzednich. Są to sektory: infrastruktury transportowej i parkingowej, ochrony zdrowia, energetyki, rewitalizacji oraz usług.

Wykres 15. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branżę w okresie 01.01.2009–31.12.2013 r.

Wykres 16. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branżę w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.

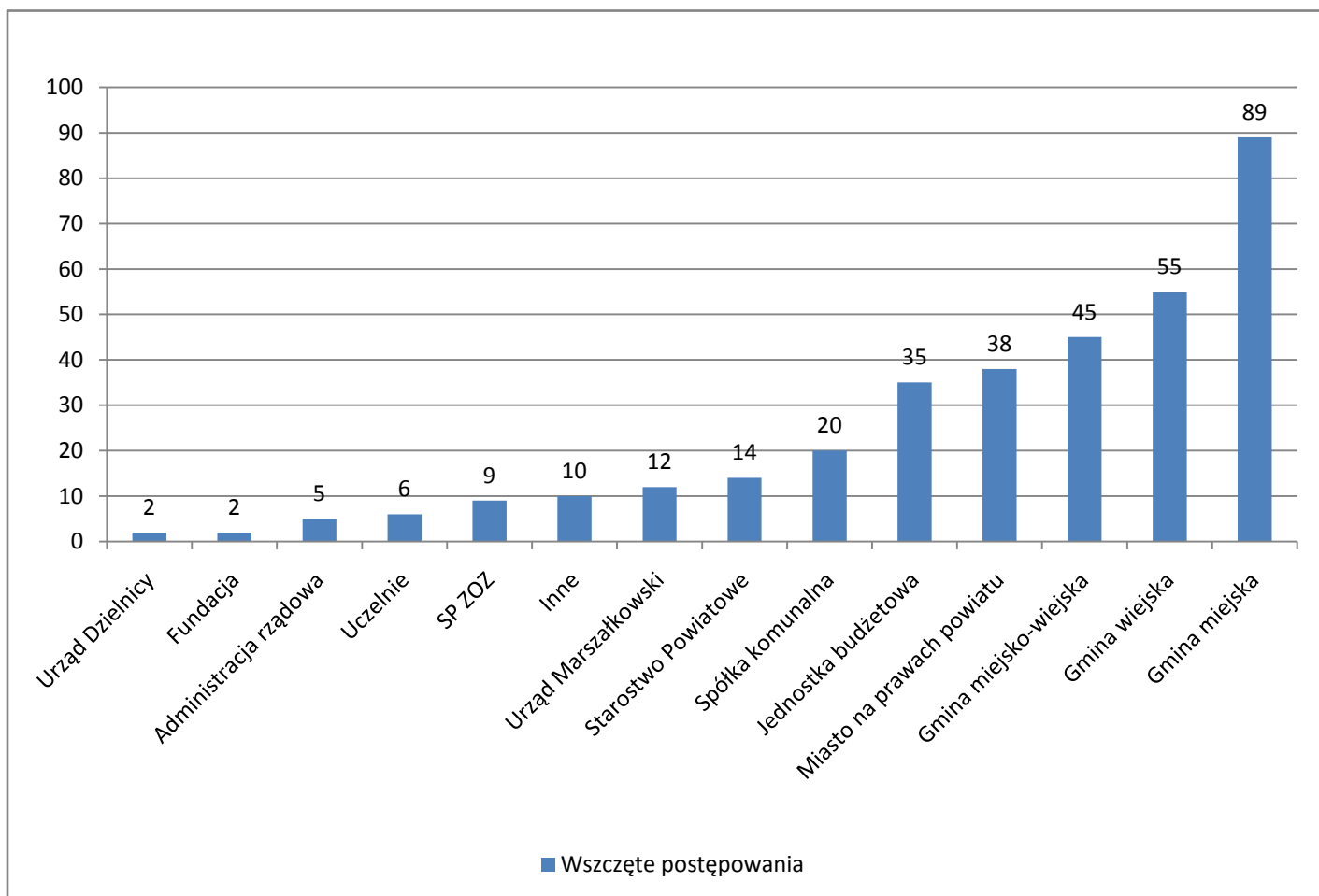
Raport rynku ppp

W okresie objętym przedmiotem niniejszego raportu formuła partnerstwa publiczno-prywatnego i koncesji najczęściej stosowana była przez jednostki samorządu terytorialnego różnego szczebla, które to ogłosiły łącznie 255 postępowań, stanowiących 74% wszystkich wszczętych procedur w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 września 2014 r.

Spśród jednostek samorządu terytorialnego najwięcej procedur w analizowanym okresie ogłosiły gminy miejskie, z liczbą 89 postępowań, co stanowi 35% wszystkich procedur realizowanych przez administrację szczebla samorządowego. W dalszej kolejności uplasowały się gminy wiejskie - 22%, gminy miejsko-wiejskie - 18%, miasta na prawach powiatu - 15%, starostwa powiatowe - 4,5%, urzędy marszałkowskie - 4,7% oraz urzędy dzielnic - 0,8% wszystkich procedur realizowanych przez administrację szczebla samorządowego.

Pozostałe podmioty zamieściły łącznie 87 postępowań stanowiących 26% ogółu, do których należą (malejąco wg kryterium procentowego udziału wszczętych postępowań w ogólnej liczbie procedur): jednostki budżetowe - 10,2%, spółki komunalne - 5,8%, SP ZOZ - 2,6%, uczelnie - 1,8%, administracja rządowa - 1,5%, fundacje - 0,6%, urzędy dzielnic - 0,6% oraz inne - 2,9%.

Wykres 17. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

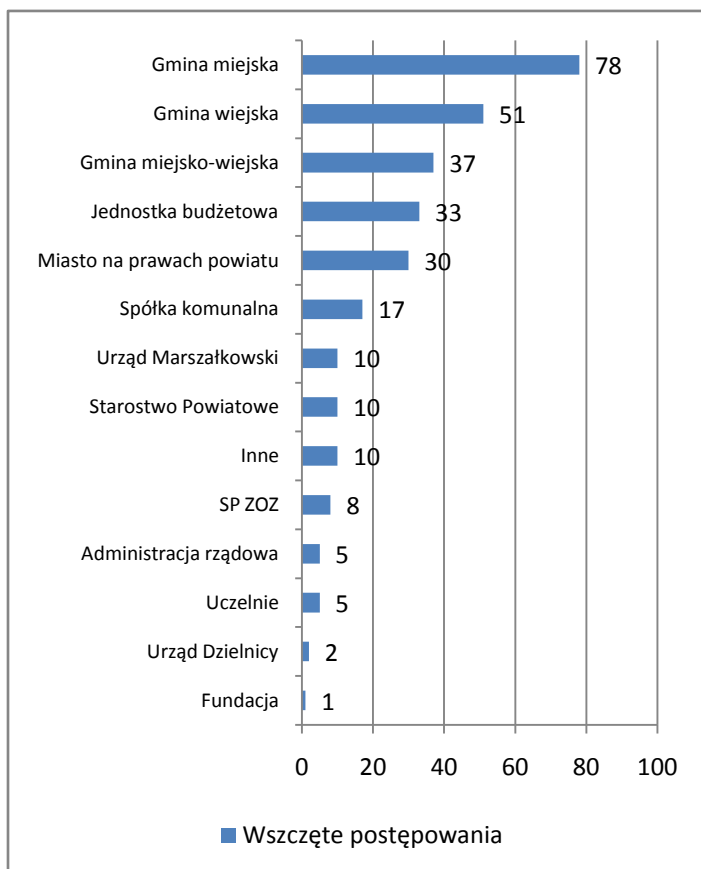
W 2014 roku spośród ogólnej liczby 45 postępowań, jednostki samorządu terytorialnego z łączną liczbą 37 procedur, ogłosiły 82% zainicjowanych postępowań ppp i koncesji w tym okresie. Pozostałych 8 postępowań zostało wszczętych przez: spółki komunalne (3 procedury), jednostki budżetowe (2 procedury) oraz SP ZOZ, uczelnie, fundacje (po 1 procedurze).

W porównaniu do okresu 2009-2013, w roku 2014 żadnej procedury nie ogłosiły urzędy dzielnic oraz organy administracji rządowej.

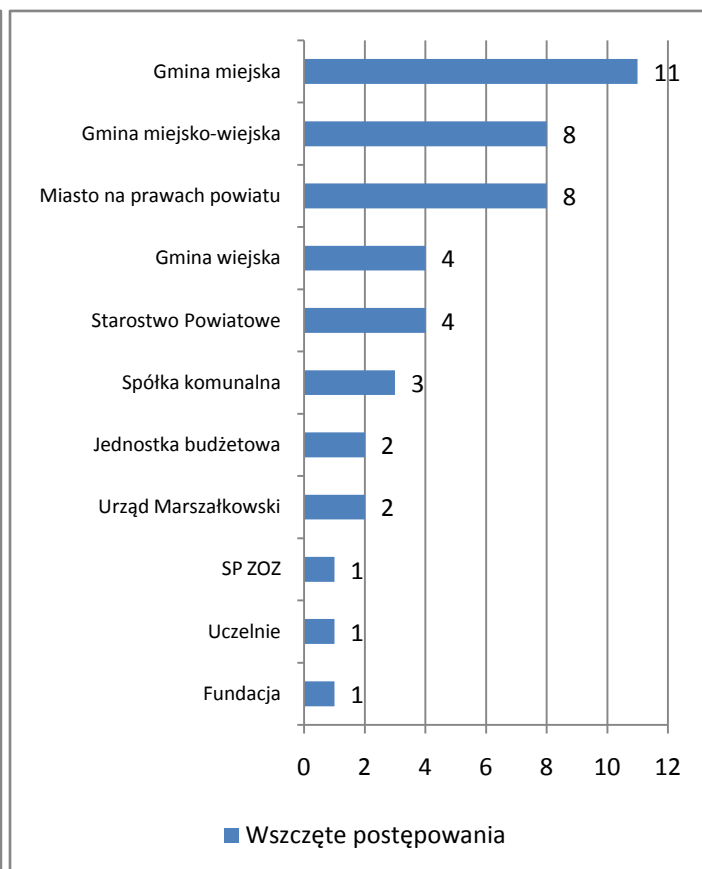
Analiza liczby wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego na tle okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. wskazuje, iż udział ogłoszonych postępowań w 2014 r. przez: gminy miejskie wyniósł 14,1%, gminy miejsko-wiejskie – 21,6%, miasta na prawach powiatu – 26,6%, gminy wiejskie – 7,8%, starostwa powiatowe – 40%, spółki komunalne – 17,6%, jednostki budżetowe – 6%, urzędy marszałkowskie – 20%, SP ZOZ – 12,5%, uczelnie – 20%.

Powyższe dane wskazują, iż największy wzrost liczby ogłoszonych postępowań w stosunku do okresu 2009-2013 odnotowały w 2014 r. starostwa powiatowe, miasta na prawach powiatu, gminy miejsko-wiejskie, urzędy marszałkowskie oraz uczelnie.

Wykres 18. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 19. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

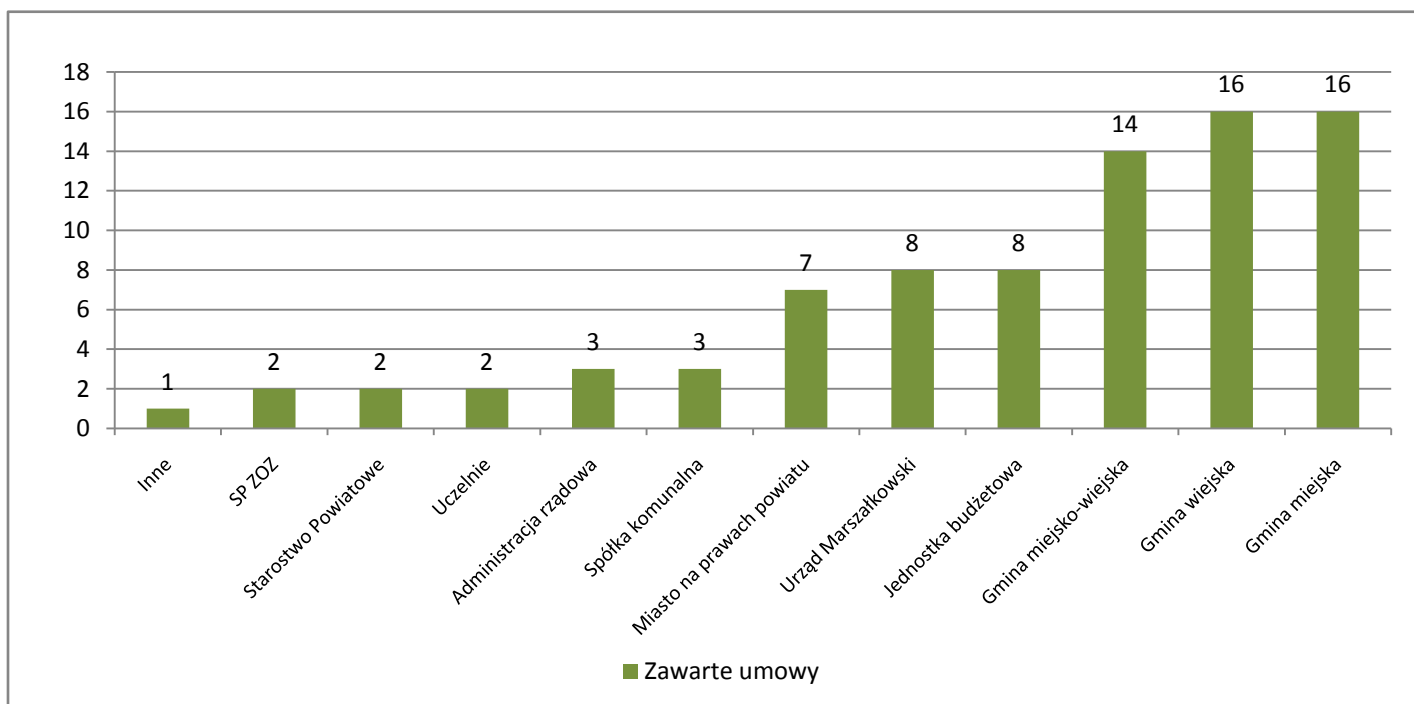
Raport rynku ppp

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r., analogicznie do liczby ogłoszonych postępowań, największą liczbę umów ppp i koncesji zawarły jednostki samorządu terytorialnego – łącznie 63 umowy ppp/koncesji, które stanowiły 76,8% wszystkich skutecznie zakończonych postępowań w analizowanym okresie.

Spśród jednostek samorządu terytorialnego najwięcej kontraktów ppp/koncesji zawarły gminy miejskie oraz gminy wiejskie – po 16, co stanowi łącznie ponad połowę wszystkich umów ppp/koncesji zawartych przez jednostki samorządowe w Polsce do końca 2014 r. W dalszej kolejności uplasowały się gminy miejsko-wiejskie z 14 skutecznie zakończonymi postępowaniami na wybór partnera prywatnego/koncesjonariusza i 22% udziałem w ogólnej liczbie samorządowych kontraktów ppp i koncesji, co wskazuje, iż najwięcej umów ppp i koncesji w Polsce zawieranych jest obecnie przez jednostki samorządowe szczebla gminnego. Dopiero w dalszej kolejności na szczeblu samorządowym kontrakty ppp/koncesji realizowane są przez samorząd wojewódzki – 8 umów zawartych przez urzędy marszałkowskie oraz samorząd powiatowy – jedynie 2 umowy ppp/koncesji zawarte zostały przez starostwa powiatowe („powiatowe” i „wojewódzkie” umowy ppp stanowią łącznie 15% w ogólnej liczbie samorządowych kontraktów ppp i koncesji).

Z kolei podmioty spoza sektora samorządowego zawarły łącznie 19 umów o ppp/koncesji, co stanowi 23,2% wszystkich skutecznie zakończonych postępowań w analizowanym okresie. Największy odsetek umów w tym obszarze zawarły jednostki budżetowe, które z 8 podpisanymi umowami stanowią 42% wszystkich umów zawartych przez ww. podmioty. Poza jednostkami budżetowymi, umowy ppp/koncesji w tym obszarze podmiotowym zawarły również spółki komunalne i organy administracji rządowej (po 3 kontrakty) oraz SP ZOZy i uczelnie (po 2 kontrakty).

Wykres 20. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

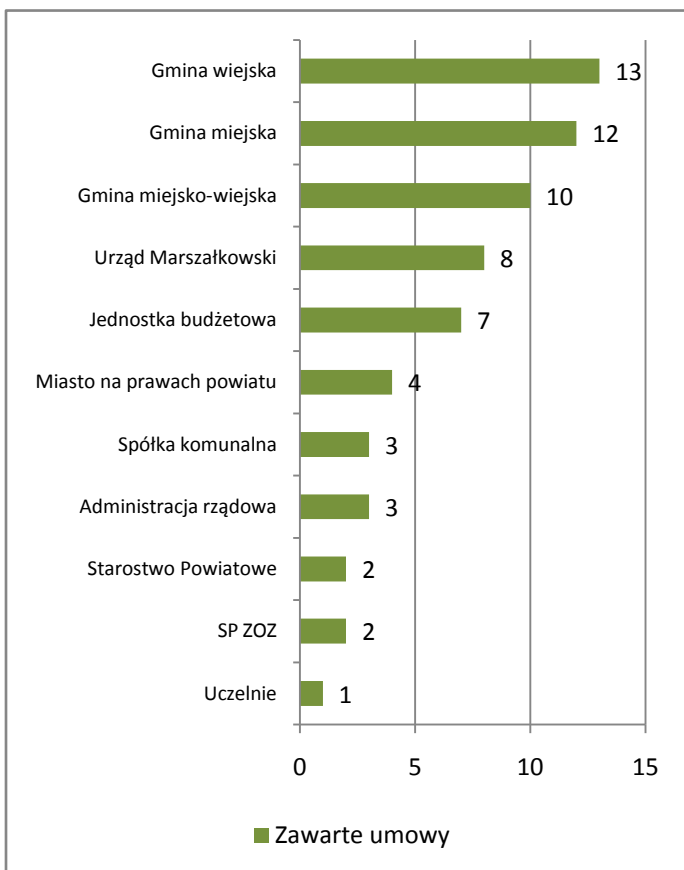
Raport rynku ppp

W 2014 r. spośród łącznej liczby 16 zawartych umów ppp/koncesji, blisko 88% stanowiły kontrakty zawarte przez jednostki samorządu terytorialnego. Tylko dwie umowy dotyczyły przedsięwzięć realizowanych przez jednostki budżetowe i uczelnie (po 1 kontrakcie). Odnosząc powyższe dane do okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. należy wskazać, iż w roku 2014 podmioty niestanowiące jednostek samorządu terytorialnego zawarły o 11% umów ppp/koncesji więcej niż stanowi średnia w analizowanym 5-letnim okresie.

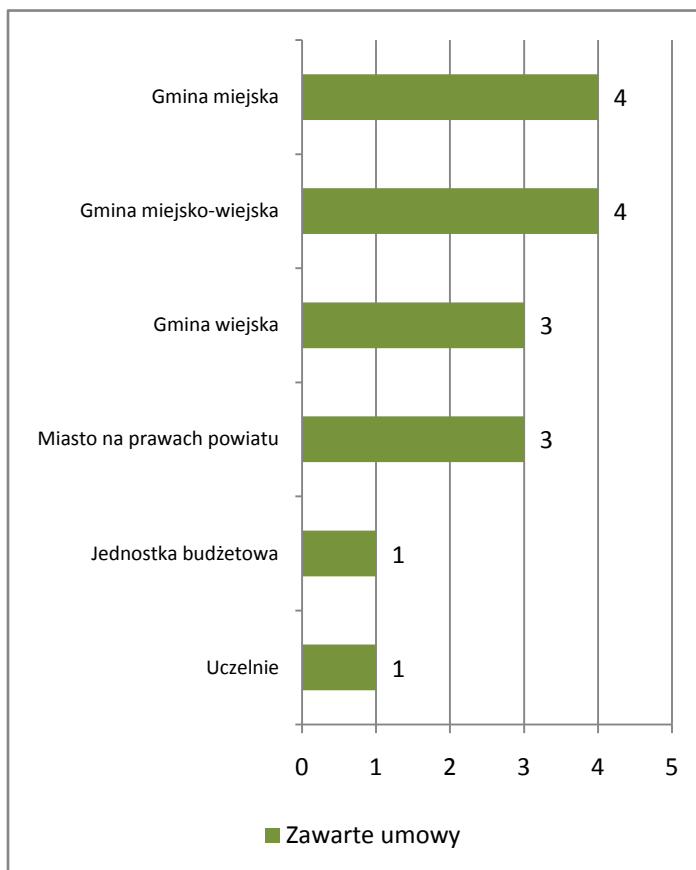
W porównaniu do okresu 2009-2013, w roku 2014 żadnej umowy ppp/koncesji nie zawarły urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, organy administracji rządowej, spółki komunalne oraz SP ZOZy. Oznacza to, iż w 2014 r. w sektorze samorządowym umowy ppp zawierały wyłącznie jednostki na szczeblu gminnym.

Analiza liczby zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego na tle okresu od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2013 r. wskazuje, iż udział zawartych umów w 2014 r. przez: gminy miejskie wyniósł 33 %, gminy miejsko-wiejskie – 40 %, miasta na prawach powiatu – 75%, gminy wiejskie – 23%, jednostki budżetowe – 14%. Powyższe dane wskazują, iż największy wzrost liczby ogłoszonych postępowań w stosunku do okresu 2009-2013 odnotowały w 2014 r. jednostki budżetowe oraz gminy miejsko-wiejskie.

Wykres 21. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 22. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

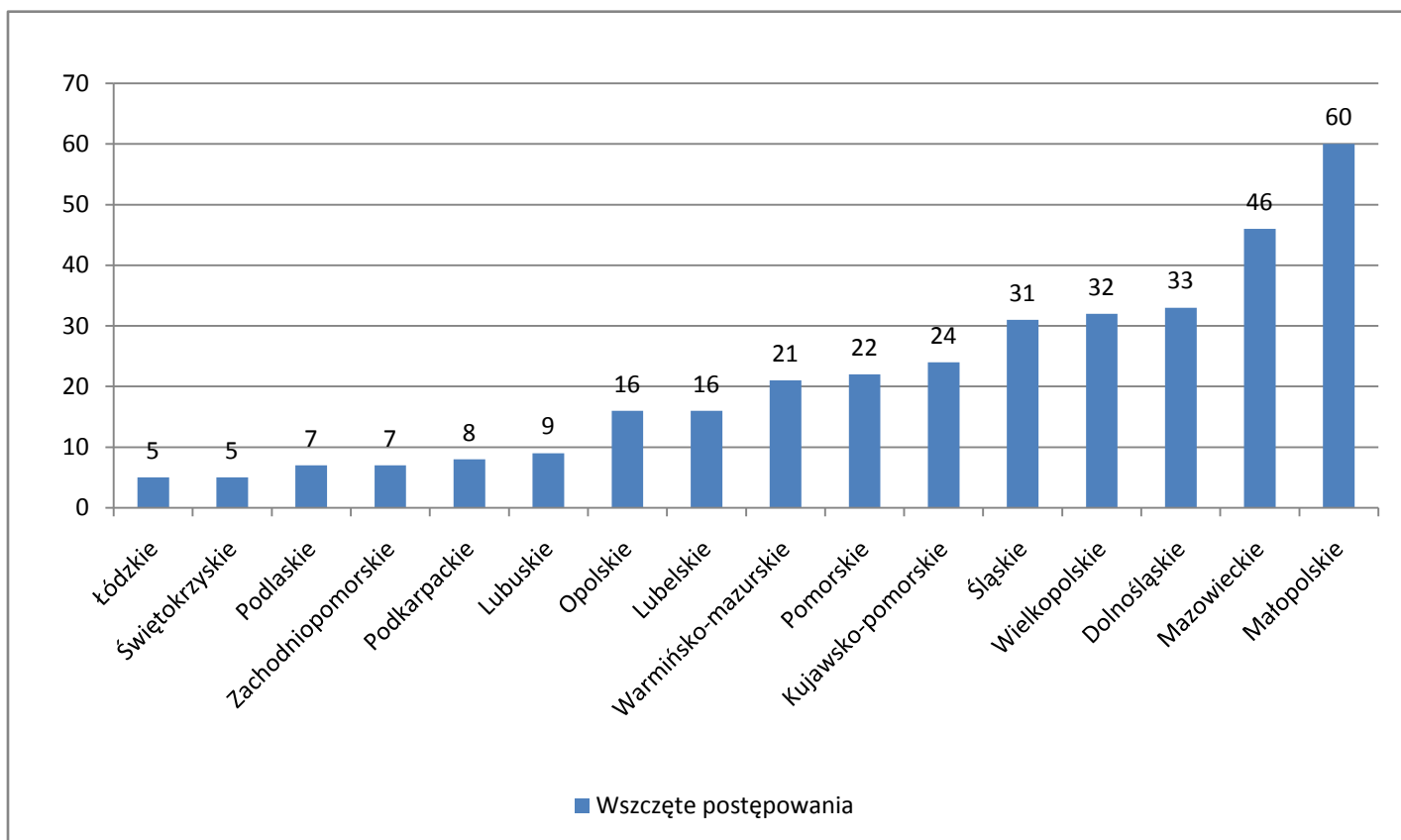
Raport rynku ppp

Analizowanych dotyczących liczby wszczętych postępowań ppp/koncesji w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. pod kątem ich lokalizacji pozwala wskazać, iż najwięcej procedur ppp/koncesji wszczęto na terenie województwa małopolskiego (60), co stanowi 17,5% wszystkich wszczętych postępowań w analizowanym okresie. Stosunkowo dużą liczbę wszczętych postępowań zlokalizowano również na terenie województwa mazowieckiego (46), dolnośląskiego (33) oraz wielkopolskiego (32). Bezpośrednio za nimi uplasowały się województwa: śląskie (31), kujawsko-pomorskie (24), pomorskie (22) oraz warmińsko-mazurskie (21).

Natomiast z drugiej strony najmniejszą ilość postępowań ppp/koncesji w analizowanym okresie wszczęto na terenie województw: lubuskiego (9), podkarpackiego (8), zachodniopomorskiego (7), podlaskiego (7), świętokrzyskiego (5) oraz łódzkiego (5).

Analizując powyższe statystyki można wywnioskować, że największa koncentracja przedsięwzięć ppp/koncesji w latach 2009-2013 występowała w regionach najlepiej rozwiniętych m.in. pod względem liczby inwestycji, stopnia bezrobocia etc. (m.in. województwa małopolskie, mazowieckie, dolnośląskie, wielkopolskie oraz śląskie).

Wykres 23. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

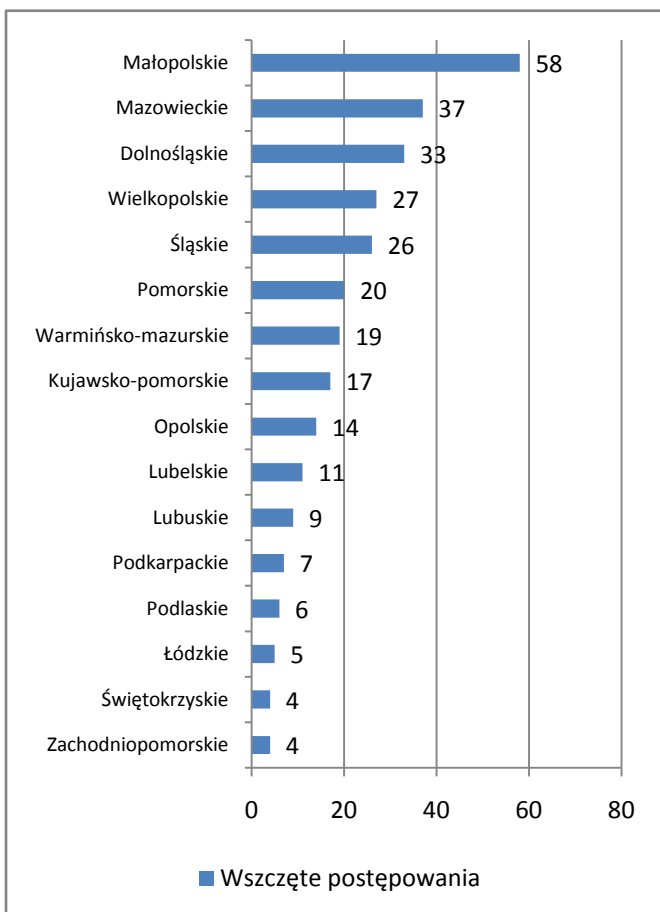
W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. największą liczbę postępowań wszczęto na terenie województwa małopolskiego (58), co stanowi 19,5% wszystkich wszczętych postępowań w analizowanym okresie. Relatywnie duża ilość postępowań została także wszczęta na terenie następujących województw: mazowieckiego (37), dolnośląskiego (33), wielkopolskiego (27), śląskiego (26) oraz pomorskiego (20).

Województwa z najmniejszą liczbą wszczętych postępowań w analizowanym okresie to lubuskie (9), podkarpackie (7), podlaskie (6), łódzkie (5), świętokrzyskie (4) oraz zachodniopomorskie (4).

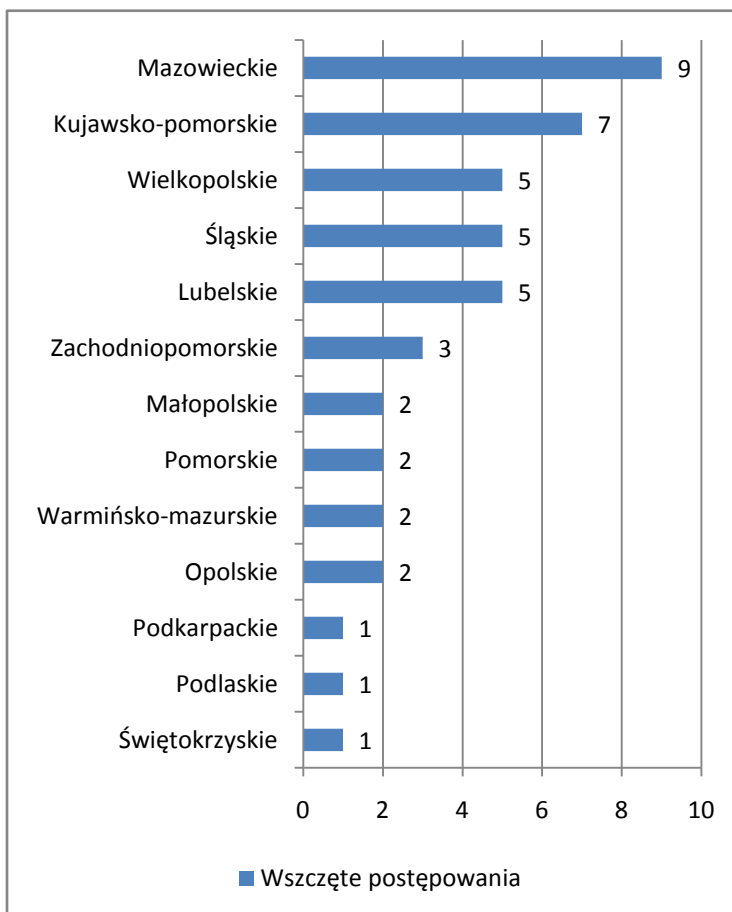
Nieco inaczej statystyka dotycząca liczby wszczętych postępowań ppp/koncesji ukształtowała się w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. W analizowanym okresie uwidocznił się przede wszystkim spadek liczby wszczynanych postępowań na terenie województwa małopolskiego (2). Największą ilość wszczętych postępowań odnotowano natomiast na terenach województw: mazowieckiego (9), kujawsko-pomorskiego (7), wielkopolskiego (5), śląskiego (5) oraz lubelskiego (5).

Z kolei najmniejsza liczba postępowań została wszczęta – poza wspomnianym wcześniej województwem małopolskim – na terenach województw: pomorskiego (2), warmińsko-mazurskie (2), opolskie (2), podkarpackie (1), podlaskie (1) oraz świętokrzyskie (1).

Wykres 24. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 25. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Raport rynku ppp

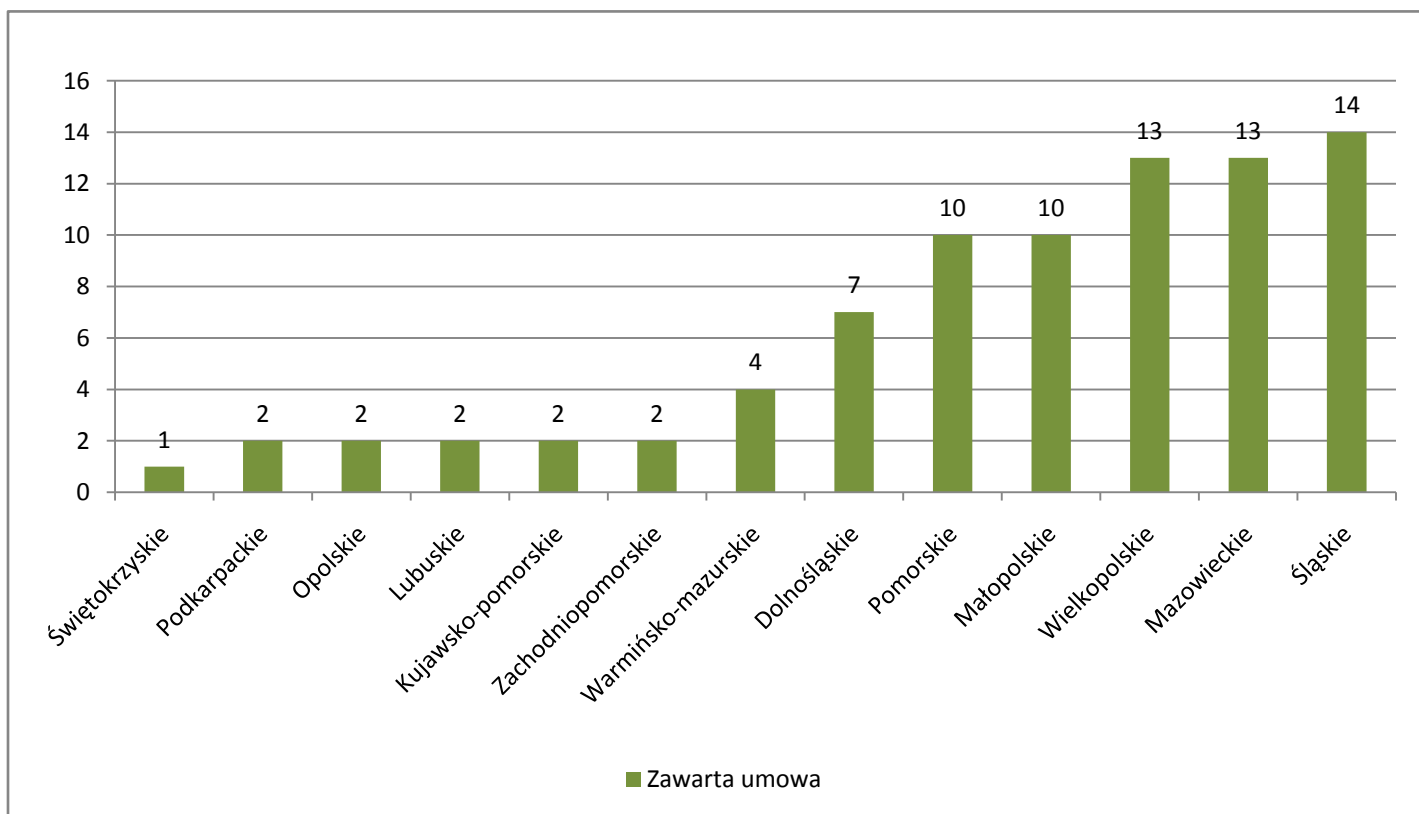
Nieco inaczej przedstawia się statystyka dotycząca liczby zawartych umów ppp/koncesji w poszczególnych województwach w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. Pod względem zawartych umów w analizowanym okresie dominują województwa: śląskie (14), mazowieckie (13), wielkopolskie (13), małopolskie (10) i pomorskie (10). Na terenie wyżej wymienionych województw zawarto aż 73,2% wszystkich zawartych w analizowanym okresie umów. Na kolejnym miejscu uplasowało się województwo dolnośląskie z 7 zawartymi kontraktami.

Najmniejszą liczbę umów zlokalizowano na terenie województw: zachodniopomorskiego (2), kujawsko-pomorskiego (2), lubuskiego (2), opolskiego (2), podkarpackiego (2) oraz świętokrzyskiego, które może pochwalić się jedynie jedną zawartą umową.

Należy również wskazać, iż relatywnie duża liczba wszczętych postępowań w województwach śląskim (31), mazowieckim (46), wielkopolskim (32) i małopolskim (60) znalazła odzwierciedlenie w postaci największej liczby zawartych umów.

Jako wyjątek może być natomiast traktowane województwo dolnośląskie, w którym relatywnie duża liczba wszczętych postępowań (33) przełożyła się na jedynie 7 zawartych kontraktów, co wskazuje, iż jedynie co piąta procedura wyboru partnera prywatnego/koncesjoanariusza zakończyła się sukcesem.

Wykres 26. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

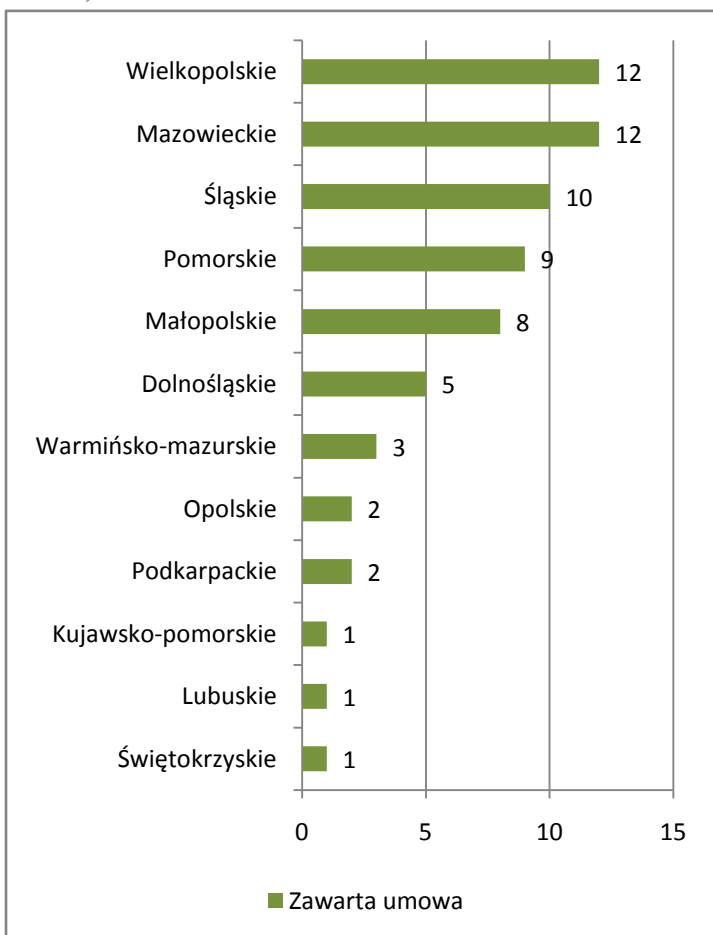
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

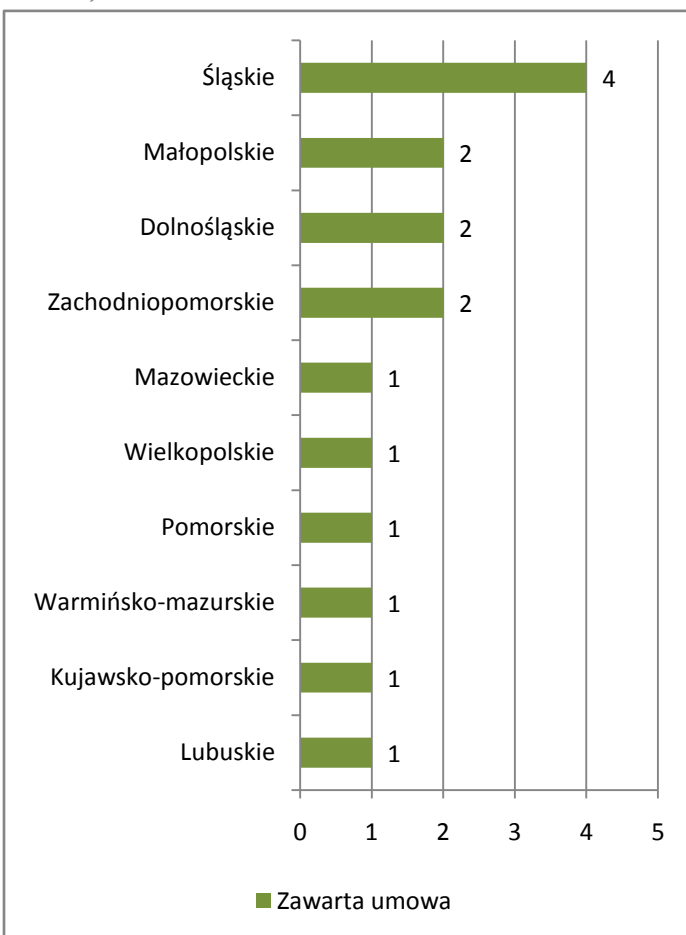
W okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2013 r. podmioty publiczne zawarły łącznie 66 umów ppp/koncesji. W analizowanym okresie największa liczba kontraktów została zawarta na terenie trzech województw: wielkopolskiego (12), mazowieckiego (12) oraz śląskiego (10) – umowy zawarte na terenie przedmiotowych województw stanowią 52% wszystkich zawartych w tym okresie kontraktów. Bezpośrednio za nimi uplasowały się województwa: pomorskie (9), małopolskie (8) oraz dolnośląskie (5). Najmniejsza liczba zawartych kontraktów dotyczy województw: opolskiego (2), podkarpackiego (2), kujawsko-pomorskiego (1), lubuskiego (1) oraz świętokrzyskiego (1).

Zaznaczona w latach 2009-2013 tendencja nie znalazła natomiast odzwierciedlenia w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. W analizowanym okresie największa liczba umów została podpisana na terenie województwa śląskiego (4), co stanowi 25% wszystkich umów zawartych w 2014 r. Relatywnie dużą liczbę umów zawarto na terenie województw: małopolskiego, dolnośląskiego oraz zachodniopomorskiego (po 2). Pojedynczymi podpisanymi umowami pochwalić się mogą następujące województwa: mazowieckie, wielkopolskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie oraz lubuskie. Warto ponadto podkreślić, iż w województwach: opolskim, łódzkim, świętokrzyskim, podkarpackim, lubelskim oraz podlaskim w 2014 r. nie podpisano żadnej umowy na realizację przedsięwzięcia ppp lub koncesji.

Wykres 27. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 28. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

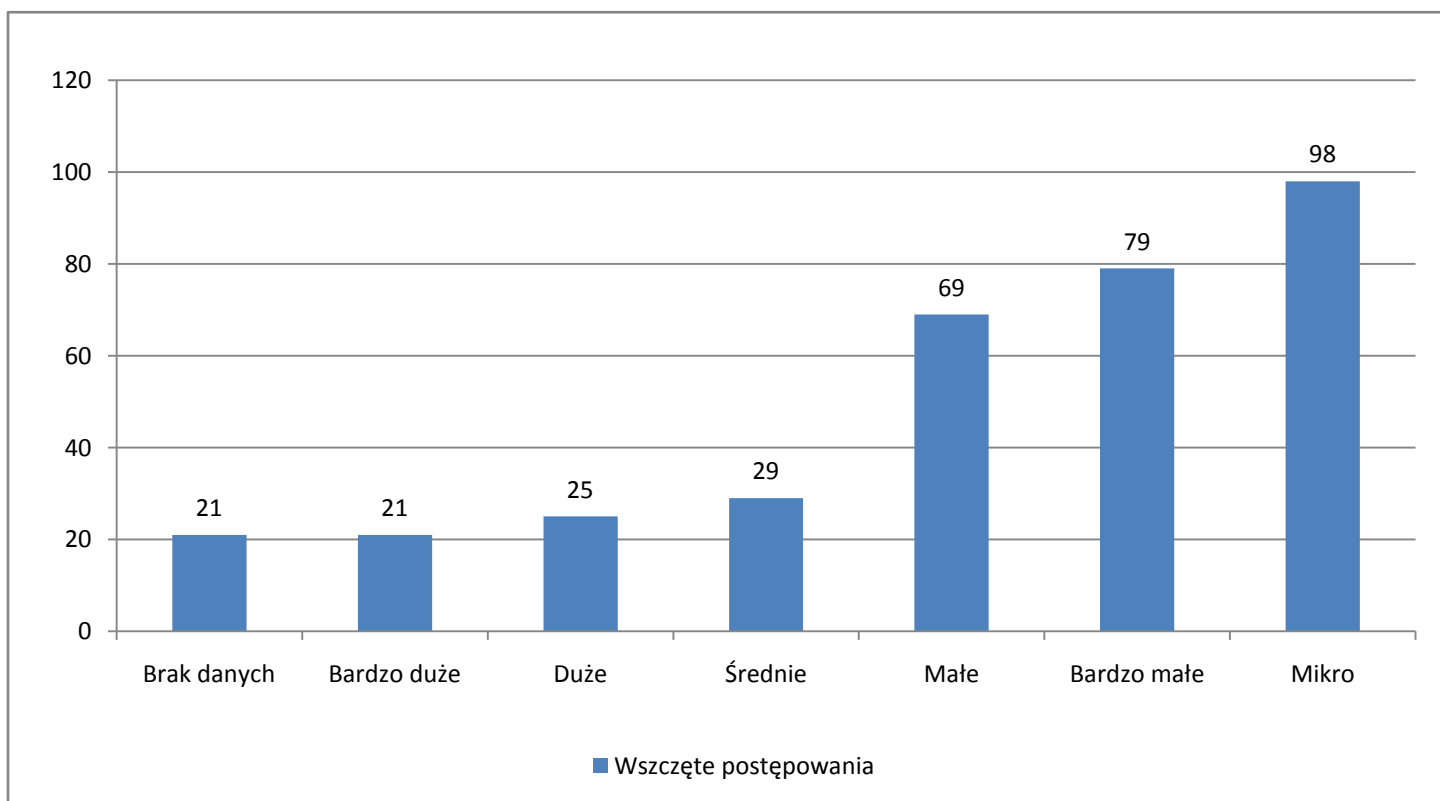

Raport rynku ppp

Analizując przedstawione dane pod kątem wartości poszczególnych postępowań ppp wszczętych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. należy wskazać, iż przeważały kontrakty sklasyfikowane jako „mikro” (98), „bardzo małe” (79) lub „małe” (69). Tego typu przedsięwzięcia stanowiły 72% wszystkich wszczętych postępowań ppp w Polsce w analizowanym okresie. Natomiast kontrakty sklasyfikowane jako „bardzo duże” stanowiły jedynie 6,1% wszystkich procedur w ramach wszczętych postępowań. Niewielka jest także ilość kontraktów sklasyfikowanych jako „duże” i „średnie” – stanowią one 15,8% wszczętych postępowań.

Powyższe dane są pochodną aktualnego kształtu rynku ppp w Polsce, którego „siłą napędową” na obecnym etapie rozwoju są przede wszystkim projekty o niewielkiej wartości, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wykres 29. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Oznaczenia: mikro (<5 mln), bardzo małe (5-20 mln), małe (20-50 mln), średnie (50-100 mln), duże (100-250 mln), bardzo duże (>250).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

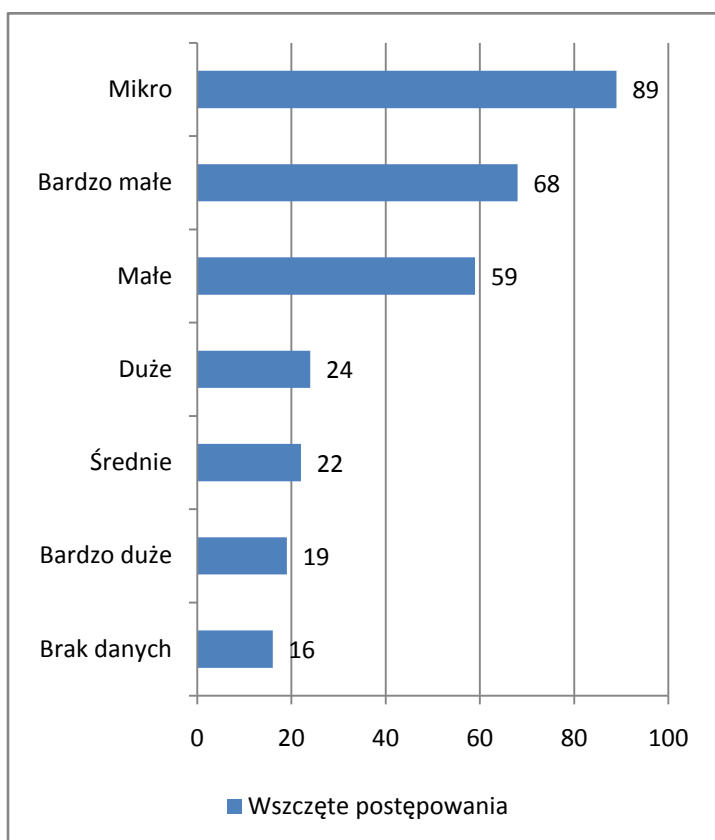
Raport rynku ppp

Analizując liczbę wszczętych postępowań w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. w ramach kryterium wartości kontraktu należy wskazać, iż dominującym typem kontraktów były umowy ppp/koncesji sklasyfikowane jako „mikro” (89). Wszczęte postępowania, które uwzględniały tego typu umowę stanowiły 30% łącznej liczby zainicjowanych postępowań. Bezpośrednio za nimi uplasowały się kontrakty „bardzo małe” (68), „małe” (59), „duże” (24) oraz „średnie” (22). Również w tym przypadku zachowała się stała tendencja w tym zakresie – najmniej wszczętych postępowań obejmowało umowy „bardzo duże”.

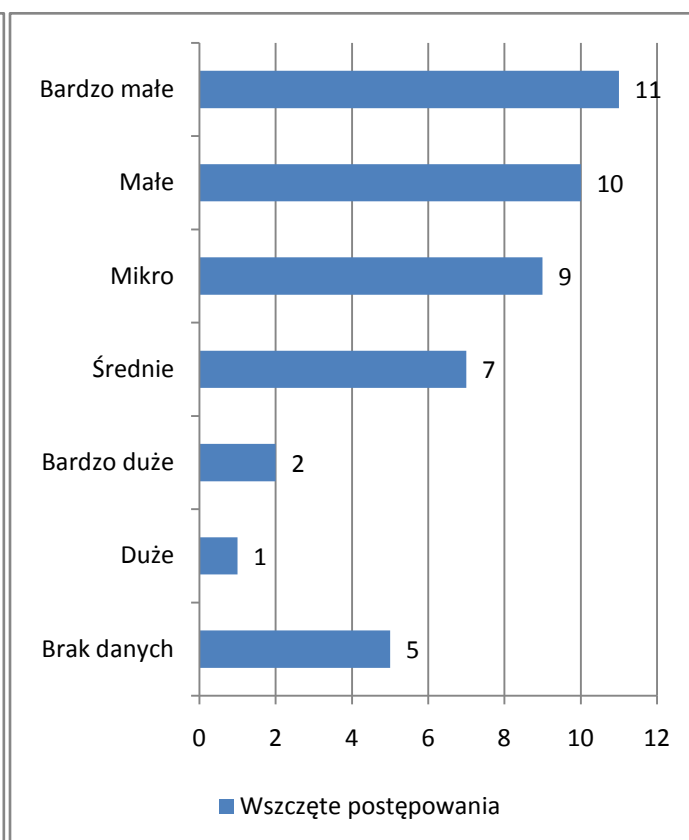
W trakcie 2014 r. tendencja nakreślona w latach poprzednich uległa niewielkiej zmianie. W roku 2014 podmioty publiczne najczęściej inicjowały postępowania, które obejmowały kontrakty sklasyfikowane jako „bardzo małe”. W okresie tym zlokalizowano 11 kontraktów tej wartości, co stanowi 24% wszelkich wszczętych w przedmiotowym roku postępowań.

Podobnie jak w latach poprzednich, zainteresowaniem cieszyły się także postępowania, które dotyczyły umów sklasyfikowanych jako „małe” i „mikro” – takich postępowań było odpowiednio 10 i 9. Niezmienna pozostała natomiast niewielka liczba postępowań na realizację przedsięwzięć zakwalifikowanych jako „bardzo duże” oraz „duże” – odpowiednio 2 i 1 postępowanie.

Wykres 30. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 31. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Oznaczenia: mikro (<5 mln), bardzo małe (5-20 mln), małe (20-50 mln), średnie (50-100 mln), duże (100-250 mln), bardzo duże (>250).

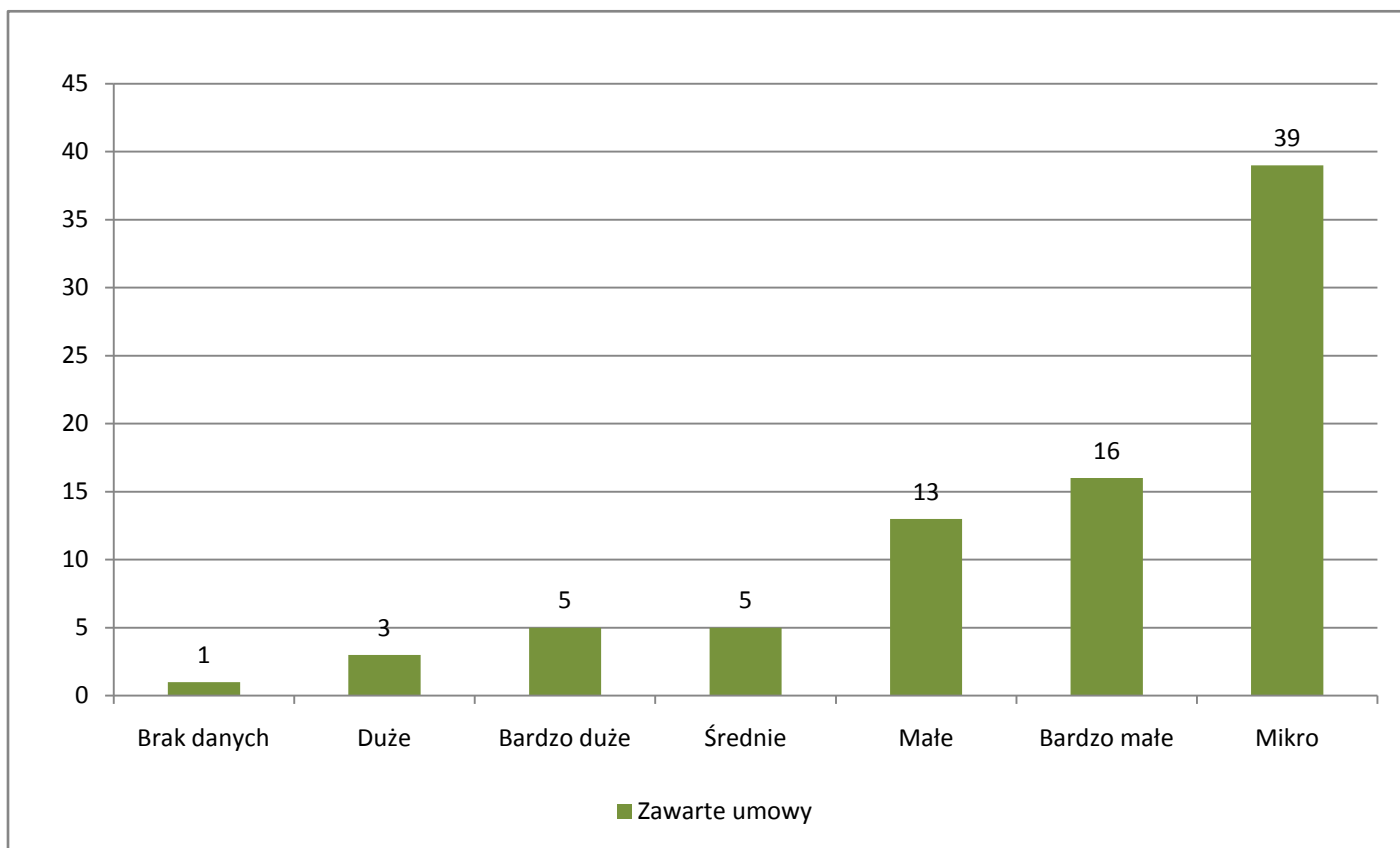
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

Ogólna tendencja nie uległa także zmianie w kontekście wartości zawartych kontraktów w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. Podobnie jak w przypadku wartości umów dotyczących wszczętych postępowań, w przypadku zawartych kontraktów dominującymi były umowy sklasyfikowane jako „mikro” (39), „bardzo małe” (16) oraz „małe” (13).

Wymienione wyżej umowy stanowiły 83% wszystkich zawartych w tym okresie kontraktów ppp/koncesji. Z kolei umowy sklasyfikowane jako „bardzo duże” lub „duże” stanowiły jedynie 8,2% wszystkich zawartych w analizowanym okresie kontraktów. Należy również wskazać, iż w tym czasie zawarto 5 umów o wartości sklasyfikowanej jako „średnie”, co stanowi 6,1% wszystkich zawartych umów w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r.

Wykres 32. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Oznaczenia: mikro (<5 mln), bardzo małe (5-20 mln), małe (20-50 mln), średnie (50-100 mln), duże (100-250 mln), bardzo duże (>250).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

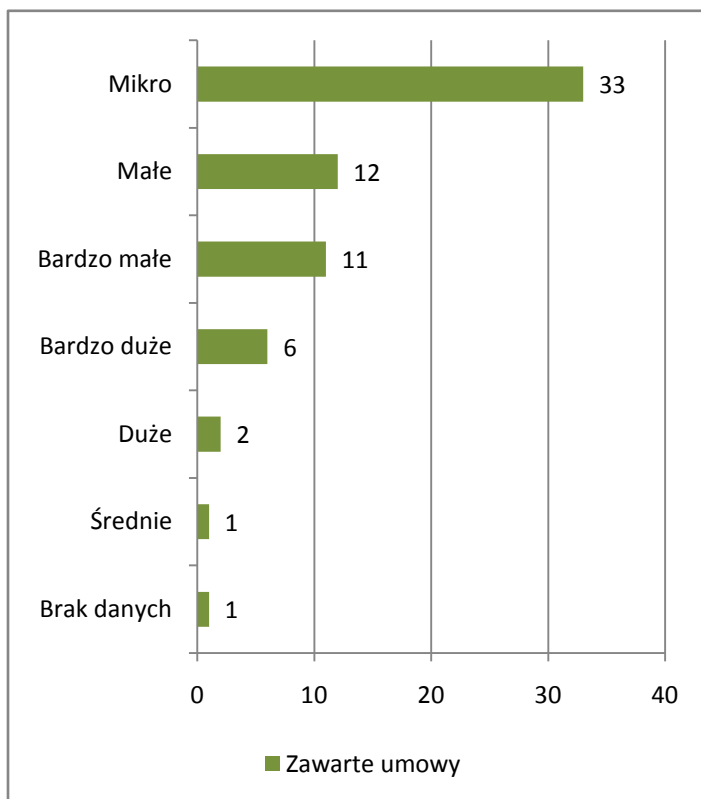
Analizując liczbę zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. należy wskazać, iż w okresie tym przeważały kontrakty sklasyfikowane jako „mikro”. Tego typu umów zawarto w analizowanym okresie 33, co stanowiło 50% wszystkich podpisanych kontraktów ppp i koncesji w ww. okresie. Podobnie, dużą liczbę umów stanowią kontrakty sklasyfikowane jako „małe” bądź „bardzo małe” – odpowiednio 12 i 11, co w ogólnym rozrachunku stanowi 35% wszystkich zawartych umów ppp i koncesji.

Podobnie jak w przypadku poprzednich statystyk – znikoma jest liczba umów sklasyfikowanych jako średnie (1), duże (2) oraz bardzo duże (6), co łącznie daje 13,6% wszystkich zawartych w analizowanym okresie umów.

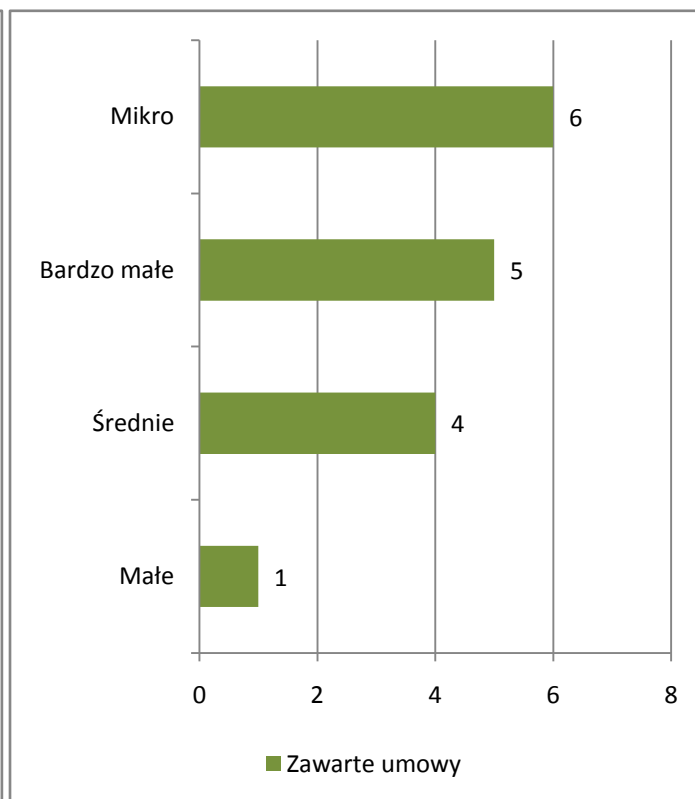
Tendencja zarysowana w latach 2009-2013 znalazła swoje odzwierciedlenie także w roku 2014. Największą ilość zawartych umów stanowiły kontrakty sklasyfikowane jako „mikro” – tego typu kontrakty stanowiły 37,5% wszystkich zawartych w tym okresie umów. Tuż za nimi uplasowały się kontrakty „bardzo małe” oraz „średnie” – odpowiednio 5 oraz 4 umowy.

Wartym odnotowania jest natomiast fakt, iż zmalała liczba kontraktów sklasyfikowanych jako małe – 5, podczas gdy w okresie 2009-2014 zawarto aż 13 umów ppp i koncesji na realizację przedsięwzięć o takiej wartości.

Wykres 33. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 34. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Oznaczenia: mikro (<5 mln), bardzo małe (5-20 mln), małe (20-50 mln), średnie (50-100 mln), duże (100-250 mln), bardzo duże (>250).

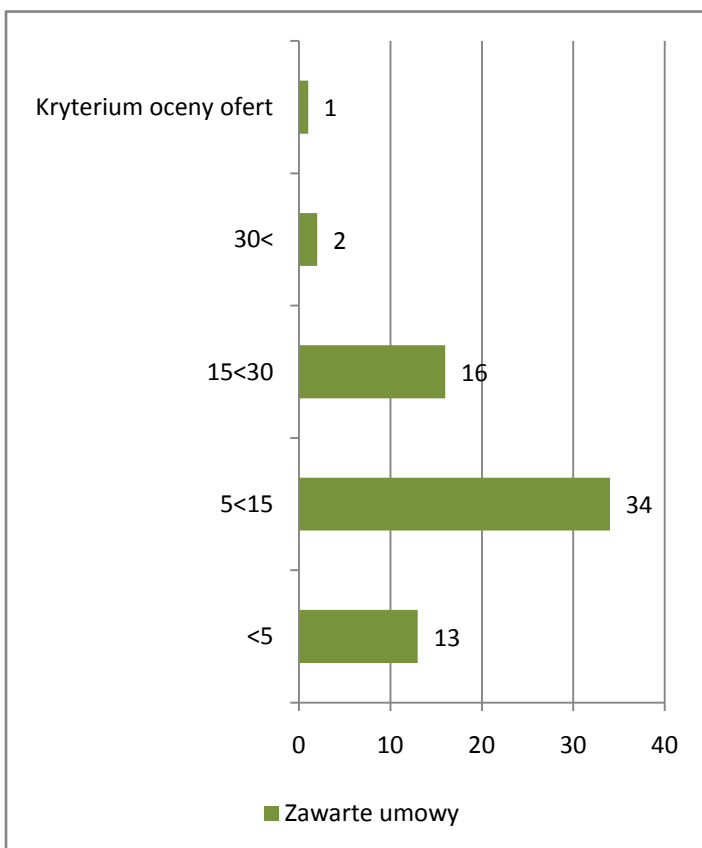
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

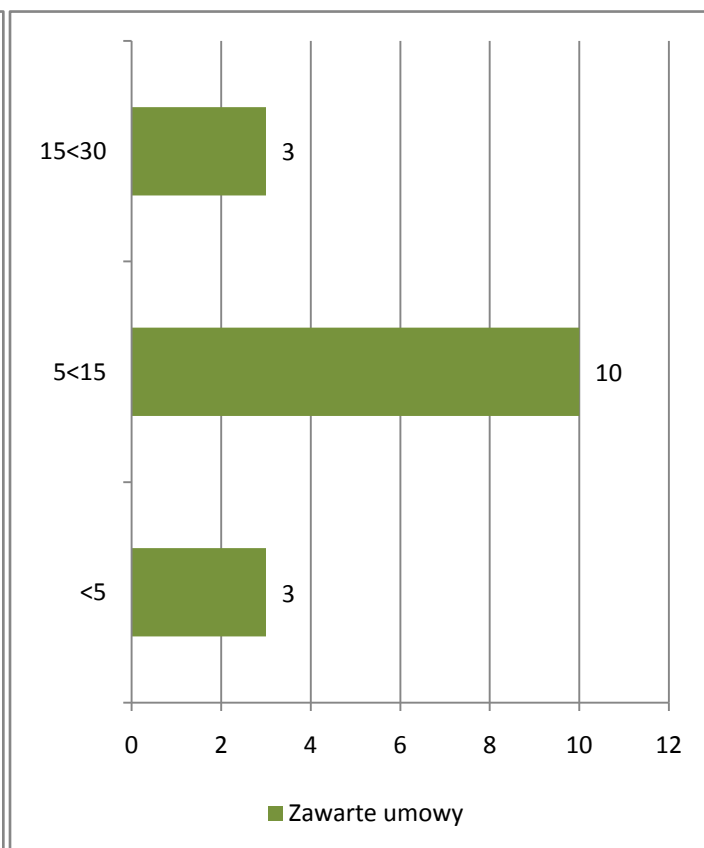
Długość kontraktu jest niewątpliwie bardzo ważnym elementem każdej umowy zawieranej pomiędzy partnerem prywatnym a podmiotem publicznym - jest to element, który w kluczowy sposób rzutuje na przebieg i formę dalszej współpracy. Analizując długość kontraktów w kontekście umów zawartych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. należy wskazać, iż przeważały kontrakty średnioterminowe, zawierane na okres od 5 do 15 lat. Tego typu umowy stanowiły 51,52% wszystkich zawartych w tym okresie kontraktów. Z kolei zawarto 16 kontraktów na okres od 15 do 30 lat, co stanowi 24,24% wszystkich zawartych w tym okresie kontraktów. Mniejszą ilość kontraktów zawarto na okres poniżej 5 lat. Kontrakty na okres powyżej 30 lat stanowią jedynie 3% wszystkich, natomiast w stosunku do jednego kontraktu nie została wyszczególniona jego długość.

Warto natomiast wskazać, iż z nieco inną tendencją mamy do czynienia w przypadku kontraktów zawartych w roku 2014. Widoczny jest procentowy wzrost kontaktów średnioterminowych zawieranych na okres od 5 do 15 lat (10 umów stanowiących 62,5%), oraz spadek kontraktów zawieranych na okres od 15 do 30 lat (stanowiących 18,75%). Zawarte zostały 3 kontrakty (stanowiące 18,75%) na okres poniżej 5 lat.

Wykres 35. Liczba zawartych umów z podziałem na długość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.

Wykres 36. Liczba zawartych umów z podziałem na długość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Raport rynku ppp

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. dominująca część wszystkich zawartych umów (84%) znajduje się w fazie realizacji. W 9% przypadku mamy do czynienia z umową, która już wygasła, natomiast rozwiązanie umowy nastąpiło w kolejnych 6% przypadków. Umowy, które nie weszły w fazę realizacyjną stanowią 1% wszystkich zawartych umów.

Wykres 37. Aktualny stan realizacji umów zawartych w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań rynku ppp w Polsce.

Przedstawione na powyższym wykresie informacje obrazują stan realizacji umów zawartych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. Zarówno projekty znajdujące się w fazie realizacji (69 projektów) oraz projekty zrealizowane, w których umowa świadczenia usług publicznych powierzona partnerowi prywatnemu wygasła (7 projektów), uzyskały zamknięcie finansowe w terminie 14 miesięcy od dnia zawarcia umowy. Zróżnicowany w znacznym stopniu przedmiot umowy, sektor, czas na jaki zawierano kontrakty oraz wielkość nakładów inwestycyjnych, determinują niejednorodność projektów. Analizując termin zamknięcia finansowego zawartych umów ze względu na wielkość nakładów inwestycyjnych wyodrębniono następujące zależności: projekty o nakładach finansowych nieprzekraczających 5 mln zł uzyskały zamknięcie finansowe w terminie do 6 miesięcy (część z dniem zawarcia umowy)¹ oraz projekty o nakładach przekraczających 5 mln zł, których termin zamknięcia finansowego oscylował w granicach od 4 do 14 miesięcy. Na okres pomiędzy zawarciem umowy a uzyskaniem zamknięcia finansowego istotny wpływ miała planowana wielkość nakładów. Bowiem w przypadku projektów sklasyfikowanych jako „mikro” partner prywatny sfinansował środkami własnymi całości wydatków związanych z inwestycją. Należy przy tym zaznaczyć, iż w odniesieniu do projektów zakończonych rozwiązaniem umowy decydującym czynnikiem był brak pozyskania finansowania inwestycji lub w przypadku projektu pn. „Rewitalizacja Budynku przy ul. Radziwiłłowskiej 3” ogłoszenie upadłości partnera prywatnego.

Widoczna jest również korelacja między wartością projektu a źródłami finansowania inwestycji przez partnera prywatnego. Źródłem finansowania projektów o nakładach nieprzekraczających 5 mln zł w większości przypadków były środki własne partnera prywatnego. Natomiast w projektach o nakładach powyżej 5 mln zł odnotowano wysoki udział kapitałów dłużnych w strukturze finansowania (kredyty i pożyczki) oraz środków bezzwrotnych (wykorzystywanych w ramach hybrydowego modelu ppp).

¹Dotyczy to w szczególności projektów o bardzo niskich nakładach finansowych nieprzekraczających 1 000 000 zł.

Podsumowanie

Z przeprowadzonej w niniejszym raporcie analizy wynika, iż model partnerstwa publiczno-prywatnego od czasu wejścia w życie w 2009 r. nowych przepisów regulujących ppp i koncesje, jest coraz częściej wykorzystywanym instrumentem do przygotowania i realizacji inwestycji w sektorze publicznym. Projekty ppp są także przez stronę publiczną coraz lepiej przygotowywane, na co wskazuje systematyczny spadek liczby procedur unieważnionych z powodu wad formalno-prawnych lub braku zainteresowania sektora prywatnego.

Zauważalne jest także stopniowe odchodzenie od koncesyjnego modelu realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Świadczy o tym m.in. znaczny spadek liczby przedsięwzięć planowanych do realizacji w modelu koncesji na roboty budowlane oraz większy odsetek postępowań, w których przewidziano zaangażowanie kapitałowe podmiotu publicznego. Jednocześnie widoczny jest systematyczny wzrost liczby procedur w ramach koncesji na usługi. Model ten cechuje się także największą skutecznością ogłoszonych procedur, bowiem 40% postępowań na wybór operatora zakończyło się podpisaniem umowy.

Niestety relatywnie duża liczba ogłoszonych postępowań wciąż nie przekłada się na liczbę zawartych kontraktów, bowiem spośród ogólnej liczby postępowań ppp i koncesji ogłoszonych po 2009 r., jedynie 24% zostało zakończonych podpisaniem umowy. Widoczna jest jednak stopniowa poprawa efektywności prowadzonych procedur, bowiem w roku 2014 r. skuteczność postępowań ppp wyniosła 35% (przy 23% skuteczności w roku 2013), co pokazuje, iż planowane do realizacji przedsięwzięcia są coraz lepiej przygotowane i efektywniej wdrażane. W statystykach tych przodują sektory infrastruktury teleinformatycznej oraz efektywności energetycznej, gdzie odsetek zawartych kontraktów w stosunku do liczby wszczętych postępowań przekracza 65%.

Niezmiennie od 2009 r. formuła ppp była najczęściej stosowana przez jednostki samorządu terytorialnego zarówno na szczeblu gminnym, powiatowym jak i wojewódzkim. Jednak w związku z ograniczonymi możliwościami finansowymi samorządów zawierane kontrakty ppp najczęściej nie przekraczały wartości 30 mln zł, a ich największa liczba zlokalizowana jest w regionach charakteryzujących się wysokimi wskaźnikami rozwoju gospodarczego (m.in. w województwach małopolskim, mazowieckim, dolnośląskim, wielkopolskim oraz śląskim).

Podsumowując wskazać należy, że doświadczenia często nieudanych postępowań ppp, zdobyte przez sektor publiczny w pierwszych latach obowiązywania nowych przepisów o ppp i o koncesji, spowodowały, iż władze publiczne obecnie coraz rozważniej podchodzą do planowania przedsięwzięć w tym modelu realizacyjnym. Widoczne pozytywne zmiany m.in. w zakresie większej chęci strony publicznej do ponoszenia części ryzyk projektowych oraz do partycypowania w kosztach związanych z realizacją przedsięwzięć ppp pozwalają mieć nadzieję, iż w kolejnych latach polski rynek ppp będzie rozwijał się coraz szybciej, a liczba i wartość pojedynczych projektów istotnie się zwiększy przynosząc realną zmianę jakościową w sposobie realizacji zadań publicznych w Polsce.

Wykres 1. Liczba ogłoszonych postępowań oraz zawartych umów z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	4
Wykres 2. Liczba ogłoszonych postępowań oraz zawartych umów w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	4
Wykres 3. Wszczęte postępowania z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	5
Wykres 4. Wszczęte postępowania w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.	5
Wykres 5. Zawarte umowy z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	6
Wykres 6. Zawarte umowy w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.	6
Wykres 7. Forma prawno-finansowa wszczętych postępowań z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	8
Wykres 8. Forma prawno-finansowa wszczętych postępowań w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.	8
Wykres 9. Forma prawno-finansowa zawartych umów z podziałem na lata w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	9
Wykres 10. Forma prawno-finansowa zawartych umów w roku 2014 r. na tle 01.01.2009-31.12.2013 r.	9
Wykres 11. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	10
Wykres 12. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2009–31.12.2013 r.	11
Wykres 13. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.	11
Wykres 14. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2009–31.12.2014 r.	12
Wykres 15. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2009–31.12.2013 r.	13
Wykres 16. Liczba zawartych umów z podziałem na sektor/branże w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.	13
Wykres 17. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	14
Wykres 18. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	15
Wykres 19. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.	15
Wykres 20. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	16
Wykres 21. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	17
Wykres 22. Liczba zawartych umów z podziałem na rodzaj podmiotu publicznego w okresie 01.01.2014–31.12.2014 r.	17
Wykres 23. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	18
Wykres 24. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	19
Wykres 25. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na województwa w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.	19
Wykres 26. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	20
Wykres 27. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	21
Wykres 28. Liczba zawartych umów z podziałem na województwa w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.	21
Wykres 29. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	22
Wykres 30. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	23
Wykres 31. Liczba wszczętych postępowań z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.	23
Wykres 32. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	24
Wykres 33. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	25
Wykres 34. Liczba zawartych umów z podziałem na wartość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.	25
Wykres 35. Liczba zawartych umów z podziałem na długość kontraktu w okresie 01.01.2009-31.12.2013 r.	26
Wykres 36. Liczba zawartych umów z podziałem na długość kontraktu w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.	26
Wykres 37. Aktualny stan realizacji umów zawartych w okresie 01.01.2009-31.12.2014 r.	27